

Sammanställning av inkomna synpunkter

Synpunktstid 2020-09-08 till 2020-11-30 (ca 3 månader)

SUNNE | VÄRMLAND

Postadress
Sunne kommun
1. Plan och projekt
686 80 Sunne

Besöksadress
Plan och projekt
Kvarngatan 6
Sunne

Telefon
växel
0565-16193 direkt
072 - 204 09 48 mobil

Internet
sunne.se
mikael.persson@sunne.se

Giro och org nr
744-2684 bankgiro
212000-1843 org nr

Styrdokument	
Dokumenttyp	
Antaget av med datum och paragraf	
Reviderat av med datum och paragraf	
Dokumentansvarig	
Faktaansvarig	
Gäller för	
Giltighetstid	
Tidpunkt för aktualitetsprövning	
Relaterade styrdokument	

Innehåll

Inledning	3
De större trenderna bland synpunkterna	4
Kart-tjänst synpunkter.....	7
Enkät synpunkter.....	10
Workshops synpunkter.....	20
Naturvandring	26
Övrig inkommen synpunkt.....	26
Referensgruppsmöten.....	28
Utskott och nämnder, synpunkter	41
Kommunala råd, synpunkter	42
Elevråd, synpunkter	43

Inledning

Inför arbetet med att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Sunne tätort valde vi att ha en öppen och förutsättningslös dialog med allmänheten under ca 3 månader. Syftet var att tidigast av allt få in era synpunkter för att hjälpa oss forma inriktningen för Sunne tätorts framtid. Vi tackar så mycket för alla inkomna synpunkter och ni är varmt välkomna att lämna in synpunkter igen under samråds- och granskningstiden.

Det annonserades två gånger i Sunnenytt om kommunens önskemål att få in synpunkter och intresserade att närvara vid workshops och vandringar. Arbetet figureerade flertalet gånger i lokaltidningen Fryksdalsbygden. Projektet har annonserats om i kommunens sociala medier.

En sammanställning av inkomna synpunkter från:

Externt

Digital kart-tjänst på kommunens hemsida (8 svar)

Enkät på kommunens hemsida (61 svar)

Workshops (4 st tillfällen, flertalet deltagare)

Naturvandring (ingen anmäld till trygghetsvandringen)

#plansunne, instagram (inga inkomna synpunkter)

Övrig inkommen synpunkt

-

Internt

Referensgruppsmöten med tjänstepersoner företrädande kommunens olika verksamheter.

Informationsmöten med Kommunstyrelsens Allmänna utskott, Miljö- och byggnadsnämnden, Socialutskottet, Bildningsutskottet, Lokala rådet för trygghet, Näringslivsrådet, Tillgänglighetsrådet, Elevråd

Svar: Trafiken i Sunne tätort är fortsatt en viktig fråga. Det är viktigt att vi har med de utmaningarna i FÖPen. Staten är väghållare för viktiga delar av infrastrukturen, så som E45, Storgatan och järnvägen. Detta blir en signal till statliga myndigheter och ett stöd för tjänstepersonerna när de arbetar vidare med lösningar. Vi hoppas att vi i samrådsförslaget pekat ut den övergripande problematiken och beskrivit goda vägar till att gå framåt.

Att kunna ta sig till centrum och handeln var viktiga aspekter enligt många. Andra menar att avstånden mellan målpunkter idag redan är korta. Nära till det mesta. Att det finns bra gångstråk och cykelbanor. Sammankopplade stråk mellan områden i tätorten. Vissa vill se Kvarngatan bli gågata. Mysigare Kvarngatan. Områden för oskyddade trafikanter.

Svar: Sunne kommun vill fortsätta stärka gång- och cykelkopplingar mellan olika delar av tätorten. Samtidigt fortsätter arbetet med att förbättra trafiksäkerheten. Vi har identifierat viktiga stråk i FÖPen, stråk i olika former för olika trafikanter med inriktningen att få dem att bli ännu bättre i framtiden.

Norra bron verkar fortsatt vara viktigt för många invånare. Bron kan dock också bli en barriär. Mer, snyggare och starkare belysning i tätorten efterfrågas. Försköna rondellen. Bussar till besöksmål. Järnvägen och tågen, pendlingsmöjligheter. Går det att flytta transporter med bil över till andra trafikslag i framtiden?

Svar: De utmaningar vi har i centrum rörande trafiken, buller, avgaser, trafiksäkerhet, framkomlighet, mm får oss att fortsatt tro att en ny vägbro över Fryken är fortsatt nödvändig. Återigen är detta en viktig signal från FÖPen till statliga myndigheter rörande vår situation i Sunne.

Grön, blåstruktur och friluftsliv

Ett värnande av det gröna och blå i tätorten tyckte många var viktigt, både för människor och djur. Fler grönytor, träd, blommor och buskar. Fryken och Lerälven är viktiga och bör nyttjas mer. Fortsatt arbete med de vackra planteringarna i centrum. Att det finns en tillgänglighet till en varierande grön- och blåstruktur. Att tätortsnära skogar utvecklas för friluftsliv och skolor. Fler friluftaktiviteter. Rid- och strövområde på Gyllebyberget. Fler vandringsstråk. Gynna biologisk mångfald. Att det tillkommer odlingar.

Svar: Sunne kommun har flera mål att förhålla sig till, bland annat Agenda 2030. I och med utpekandet av grönområden och grönstråk i FÖPen belyser vi naturen i Sunne tätort. FÖPen innehåller flera utvecklingsinriktningar för att värna om naturen och att utveckla den. Så att naturen ska må bra och att flera ska kunna ta del av den.

Synpunkter har inkommit om hur viktigt det är att jordbruksmarken bevaras, den är en viktig del av landskapet. Att det satsas på hållbart jordbruk. Samhällets självförsörjning viktigt. Klimatet och hållbar utveckling. Ren energi. Innovation. Kopplingen mellan landsbygd och tätort är viktig.

Svar: Vi delar meningen att jordbruksmark är viktigt och beskriver i FÖPen förhållningssätt till jordbruksmarken. Ett förhållningssätt vi tror är ett konstruktivt sätt framåt.

Bebyggelse, företag och centrum

Inkomna synpunkter om fler bostäder med kort gångavstånd. Delade meningar huruvida det bör förtätas mer. Förslag till att riva vissa byggnader för att kunna bygga bredare och högre på befintliga platser. Centrumnära boenden. Bygg vid vattnet. Bostäder med fler våningar. Några motsatte sig höghus. En blandad bebyggelse av butiker, boende, skola, m.m. upplevs som värdefullt. Att kommunen värnar om befintlig bebyggelse som har ett högt kulturmiljövärde. Att det ställs högre krav på estetisk utformning vid nybyggnation. Mer fasadbelysning i centrum. Att fastighetsägare rustar sina fastigheter för ett vackrare centrum. Utöka tätorten söderut. Investera i solceller.

Svar: Under utvecklingsinriktningen Bygga hållbart i FÖPen beskrivs det hur vi ska verka framgent för att värna om kulturmiljön, möta bostadsbehovet, en estetisk tilltalande tätort och att hela tiden ha med sig tanken om hållbar utveckling. Principer vi föreslår för att möta behoven och era synpunkter är t.ex. att

särskild hänsyn tas till framtida generationer och att dialog sker systematiskt med barn och unga. Att vid exploatering diskutera och undersöka valet av lokalisering. Att ny bebyggelse i så stor utsträckning det är möjligt genomförs med förnyelsebart material och låg energiförbrukning.

Många värderar mötesplatser i centrum som torg och restauranger. Försköna allmänna platser i centrum ytterligare. Även gångstråk vid t.ex. vatten uppskattas.

Svar: Vi vill befästa inriktningen om att bevara och utveckla mötesplatser för människor i olika åldrar med fokus på barn och unga med FÖPen och arbeta vidare med detta i framtiden i form av t.ex. gestaltungsprogram.

Mer utsmyckning, räddningsredskap och möblemang vid Frykensundet. Ett Sunne centrum för barn och unga. Att tätorten är tillgänglig för alla.

Svar: Vi är glada över den positiva återkopplingen på allt bra som redan hänt nere vid Frykensundet. Vi vill med FÖPen berätta att vi önskar fortsätta ta tillvara på kvaliteterna runt vatten genom medveten placering av ny bebyggelse, värna om siktlinjer och skapa utblickar. Vi vill öka möjligheten till upplevelsen och utnyttjandet av vattnet. När vi arbetar med platserna ska vi utgå från en universell utformning.

Bevarandet och stöttandet av handel i centrum var en återkommande punkt bland många synpunkter. Gynna de lokala verksamheterna. Hålla en god dialog mellan kommunen och företagen. Fler butiker och restauranger. Komplettera handelns utbud med vad som saknas. Ett levande centrum. Centrumutveckling. Oro för att lokalisering av kommunens verksamheter i tätortens ytterområden blir negativt för handeln och centrum. Håll även handeln kvar i centrum, inte längs med E45.

Svar: Centrumhandeln är viktig och en kännetecknande kvalitet hos Sunne tätort. Att vi arbetar framåt för att definiera centrum. Att arbeta med flera olika infallsvinklar för att förbättra centrum. Det tror vi är något alla gynnas av. FÖPen instämmer i att inga nya handelsetableringar medges i externa lägen.

Arbeta utifrån ledorden Sagolika Sunne. Vissa tycker kulturen är viktig men det finns även de som tycker kulturen tar för stor plats. Biblioteket är ett bra inslag i centrum. Önskemål om badhus i Sunne. Bredda centrum mot järnvägsstation. Planera om delar av centrum från kontor, industri och hotell till handel och bostäder.

Bättre skyltning i centrum. En välkomnande tätort. En positiv befolkningsutveckling. Inflyttning. Aktiviteter för alla åldrar. Arrangemang som lockar människor. Besöksnäringen. En attraktiv kommun att bo och leva i.

Svar: Vi vill med FÖPen säga att vi ska fortsätta främja Sunne kommuns varumärke "Sagolika Sunne", att låta berättartraditionen verka som en röd tråd. Vi vill främja besöksnäringen och utvecklingen av viktiga besöksmål.

Vi delar uppfattningen att flexiblare användning av fastigheter i centrum, en kombination av t.ex. bostäder, kontor, handel och service är att sträva mot.

Fina skolor. Att folk utanför söker sig till våra företag och utbildningar. Trygg miljö. Framtidstro.

Äldreboende bör byggas i närheten av Kvarngatan med hiss. Gångavstånd för äldreboenden till samhällsservice i centrum. Blandad bebyggelse, olika invånare i olika åldrar är positivt.

Glatt humör och vi-känsla. Var mån om eldsjälarna. Kommunikation och gemenskap. Tänka långsiktigt. Mer visioner och planering som sträcker sig 10 till 20 år framåt. Tätortens geografiska område i befintlig plan är för stort.

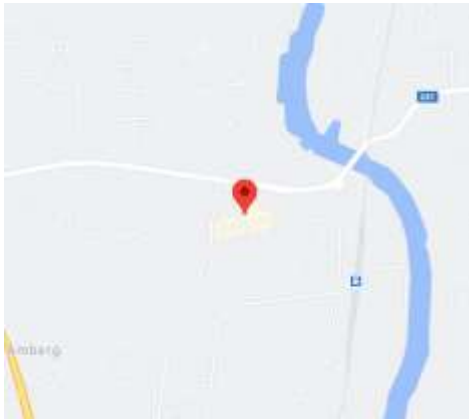
Svar: Vi har försökt med era inkomna synpunkter och kommunens befintliga styrdokument sammanfatta Sunne tätorts själ och hur vi ska utveckla den framåt. En FÖP vi känner igen oss i och som vi vill se bli verklighet, vilket vi tror är ett bra steg mot att nå flera av era ovanstående inkomna synpunkter.

Kart-tjänst synpunkter

Kart-tjänsten innehöll två funktioner. En textruta där användaren fick ”Beskriv ditt förslag” och en karta där de kunde peka ut vart i Sunne tätort de menade. Åtta synpunkter kom in via denna tjänst.

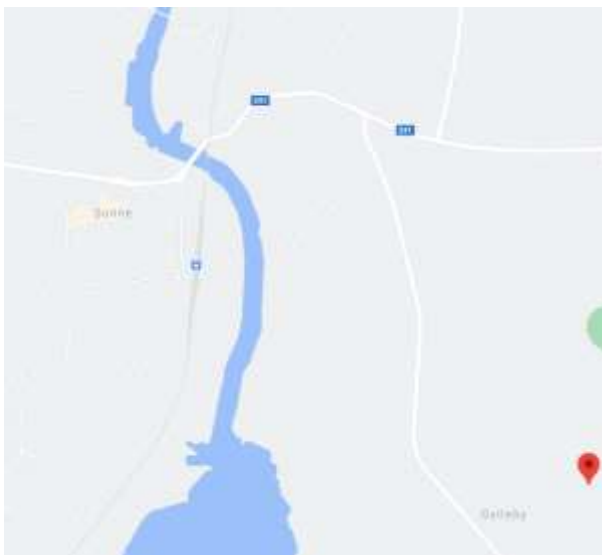
- Här borde det byggas ett parkeringshus! Det finns många näringsidkare, hyresgäster och även kunder som skulle behöva ställa bilen under tak. Sommar som vinter.

59.8367591815286,13.1430548429489

- Hej! Sunne Ryttarförening önskar ett rid- och strövområde på Gyllebyberget, dvs röjda leder där barn, vuxna, pensionärer kan ströva runt och kanske ta en fika. Samtidigt får ridskolan säkra och fina ridvägar när barn, ungdomar och vuxna till häst rider ut på lektionerna.

59.8283529987487,13.1726382672787

- Mitt förslag är att man ser över befintliga byggnader i centrum! Målar alla bruna fula tegelbyggnader vita. Tex Apoteket, Systembolaget, Fyndet, kommunhuset mm Satsa sedan på en färgpalett som redan finns i Kommunen, rosa, blått, grönt, gult och vitt på alla byggnader som behöver! Fortsätt som slottet, glasögonhuset, rosa och blått mm Sätt färg på Sagolika Sunne! Sen borde rondellen bli snyggare! Sätt rovfåglarna som finns nere vid Lindex i mittenparti rondellen med snygg belysning och växter. Ta ner julstjärnorna på Kommunhuset som ibland lyser fel årstid! Belys rabatter och träd mera effektivt. Byt ut flaggorna som hänger i centrum som är solblekta och trasiga! Torghandel på lördagar med frukt och grönt mm som i Arvika! Ta bort lappisorna. Sätt en välkomna till Sunne från andra hållet också vid 45:an. Förstår att det är upp till

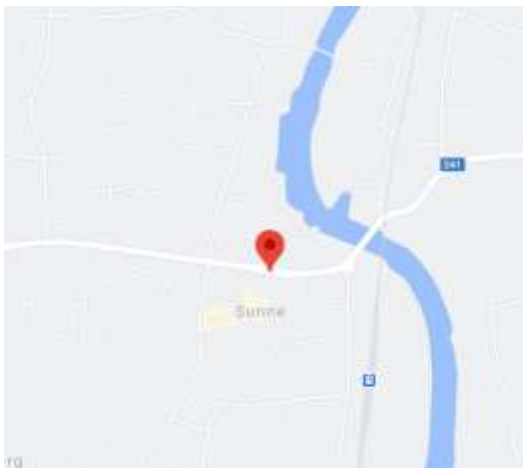
fastighetsägaren i mångt och mycket men en påtryckning och uppmaning till vissa vore nog bra!
Lite enkla tankar om hur man lätt och billigt kan göra Sunne helt Sagolikt!

Ingen koordinat vald

- Höghus i fyra plan för bostäder med utsikt till fyra kyrkbyar, nära skog och motion.
59.8494166398458,13.13346426934

- Övergångsstället över storgatan vid biblioteket hindrar trafikflödet genom hela centrum och orsakar onödiga start/stopp för tung trafik med negativ miljöpåverkan som följd. Där skulle det vara lämpligt med en gångtunnel in i källarplan på biblioteket likt en galleria eller alternativt en gångbro emellan taken ica-biblioteket.
59.8374788546801,13.1444871425629

- Sunne kommun bör främja alternativa transportsätt ur miljösynpunkt och vara föregångare i hela Sverige med en citylinbana. Med biblioteket som knypunkt tänker jag mig en bana likt ett kryss där en sträcka går från Solbackaområdet upp till toppen av Hea (brobytorntet) med utsikt över hela

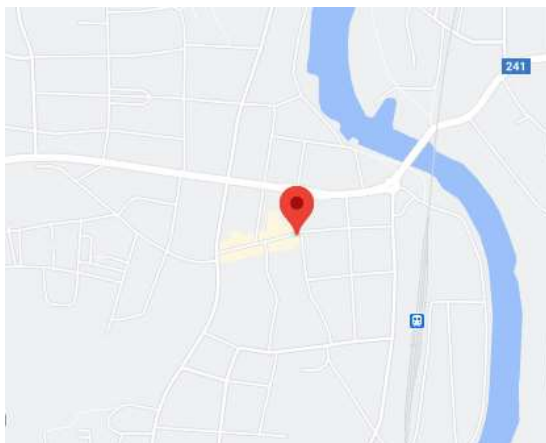
tätorten. Den andra sträckan går ifrån Brårud/Fryxellska skolan, förbi knytpunkten vid biblioteket, och vidare mot Övre leran och eventuellt ända upp till sundsberget. Nuvarande planer på vägförbindelser och broar uppmuntrar enbart till mer fordonstrafik. En linbana med gondoler transporterar skolbarn på ett miljövänligt och säkert sätt, den går kontinuerligt och finns därmed tillgänglig när resenären själv vill utan tidtabeller och förseningar dessutom vore det en turistattraktion. Vi har även företaget doppelmayr på orten som är experter på området.

59.8372767008715,13.1439024209976

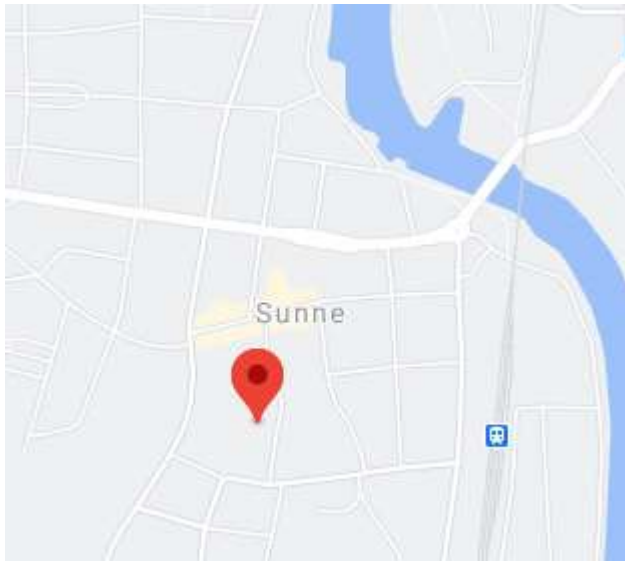
- Tycker det skulle vara en vinst för Sunne om man gjorde om Kvarngatan till gågata. Kanske mellan Badhusgatan och Ekebyvägen. Självklart ska handikapptrafik, ambulans o dyl kunna ta sig fram. Parkeringsplatser finns ju gott om i Sunne och avstånden är små. Det skulle inbjuda till flanering och jag tror det skulle gynna handeln. Då kan varor ställas utanför butiken för plats att ta sig fram finns ändå. Det skulle locka till fler uteserveringar och ge Sunne en liten kontinental känsla.

59.8366319670412,13.1443485720229

- Det behövs absolut ett grönområde vid f.d Hasses handelsträdgård. Gärna med plats för odling för dem som bor i närheten, det behövs lekplats för barn. Var ska annars barn som bor i de nya hyreshusen vara? På ena sidan är gatan - på den andra parkeringsplatser. Alltså: inga parkeringsplatser nere vid älven – bygg snarare bort biltrafiken från innersta centrum. Vi har nära till det mesta i Sunne centrum.

59.8351326157326,13.1429442018271

Enkät synpunkter

Frågorna som kunde besvaras i enkäten var samma som vid workshopparna. Det inkom 61 svar. En liten del av ett enskilt svar fick redigeras då det innehöll namn och beskillningar som kan uppfattas som förtal.

1. Vad har Sunne tätort idag som ni värdesätter?
2. Är du något du saknar?
3. Är det något som du tycker det behövs mer av?
4. Om 10 år, vad tror du är viktigt för Sunne tätort?
5. Om 20 år, vad vill du ska vara Sunne tätorts bästa egenskap?
6. Något mer du kommer att tänka på?

1 Vad har Sunne tätort idag som ni värdesätter?

- Närheten till vatten
- Mysiga små butiker, natur och mycket kultur..
- Gamla fina trähus i centrum. Orörd lite "risig" natur runt Lerälva. Grönytor. Tågstation. Skogen norr om hembygdsgården. Bibliotek. Mataffär. Parker. Café. Bokhandel. Begränsad biltrafik.
- Jag upplever att närheten till gröna och blå inslagen (såsom träden, rabatter, vattnet och fontänerna) bidrar till att skapa värde. Till detta hör strandpromenaden-stråket. Jag värdesätter också teaterorget, som på somrarna skapar ett gemensamt och attraktivt utrymme. Även blandningen av verksamheter (butiker, boende, skola osv.) upplever jag som mycket värdefull. Är medveten om att butiksdöden och centrum-problematiken är mycket verklig, men tycker att det bidrar till en bra känsla att skyltfönster och lokaler inte ekar tomma.
- Om Kolsnäs räknas till tätorten är naturligtvis närheten till rekreation värdefull.
- Stadsnära vatten, fint med blommande kommunrabatter, mysiga och unika småbutiker (även om ni borde göra allt ni kan för att de ska kunna vara kvar och att fler vill starta näringsverksamhet i centrala Sunne).
- Sunne är en liten ort men med stort utbud av både affärer, kultur och turism och det tycker jag utmärker orten och bör tas tillvara på även fortsatt.
- Ingen höghus.

- Jag värdesätter Sunne tätorts, Butiksservice, miljö, folkets mentalitet och sätt att vara mot sina medmänniskor, arbetsmöjligheter och breda utbud på detaljhandeln.
- Vatten!
- Vacker miljö.
- Fina planteringar på sommaren. Närhet till vatten med Frykensundet. Gångavstånd till det mesta.
- De gamla byggnaderna, vattnet, att de större industrierna är i ytterområdena. Att de nya lägenheterna byggs i gammal stil, att de passar ihop med den gamla stilen.
- Öppna ytor kring vattnet.
- Tillgänglighet till grönytor och närheten till skogsområden med varierad skog.
- Den ännu orörda Långgatan med sin kullerstensgata och bevarade trähus.
- Öppna ytorna kring vatt
- Ligger i ett vackert landskap med jordbruksmark, höjder och vatten som vi behöver värna. Det är viktigt att tätorten bygger i harmoni med landskapets förutsättningar.
- Det är viktigt att bevara och utveckla det tätortsnära jordbruket. Kommunens egna jordbruksmarker bör skötas utan kemiska bekämpningsmedel och konstgödning, för att visa vägen till det långsiktigt hållbara jordbruket. Jordbruksmarken har ett viktigt bevarandevärde med tanke på klimatförändringar och ett ökat behov av självförsörjningsgrad. Jordbruksmarken har ett skydd i Miljöbalken som behöver lyftas till politiken.
- Tätorten har viktiga tätortsnära skogar som behöver värnas och utvecklas för friluftsliv och skolor. Lerälvravinen är en spännande och rik miljö som kan göras mer tillgänglig pedagogisk för besökare och de boende i tätorten. Lerälvsravins gångstråk kan även kopplas ihop med gångstråk från Sundsberg/SPA och genom Lerälvsparken och till de centrala delarna. Lerälvsparken behöver planeras och skötas så den även fyller en hälsofunktion.
- Sunne tätort har fortfarande fina grönstråk, rabatter och ytor som bidrar till en viktig grön infrastruktur. De gröna ytorna, träderna och rabatterna behöver dock värderas och skyddas mot exploatering samt utvecklas. De senaste åren har asfalten gått hårt fram på bekostnad av vackra, hälsosamma och miljöviktiga gröna ytor och stora träd. Värdering och utveckling av det gröna i Sunne tätort är ett måste i arbete med den nya planen i enlighet med kommunens miljöstrategi och dess föregångare Naturvårdsprogram för Sunne kommun. Grönytornas betydelse behöver lyftas från att vara en inredningsdetalj och grön kuliss till att vara en viktig levande förutsättning för människor och djur.
- Lagom stor tätort där handeln erbjuder det mesta man behöver och har de inte hemma så beställer de hem.
- Fina gångstråk. Nära till det mesta. Bra parkeringsmöjligheter. Fina grönytor (som kan bli finare med bättre skötsel).
- Många gamla, vackra hus. Alla vackra planteringar i centrum. Motions- och vandringsmöjligheter i och i utkanten av Sunne.
- Centrumhandel, tåget mellan Karlstad och Torsby, ingen stressig storstad, nära till naturen & friluftsliv.
- Tåget hela vägen Karlstad till Torsby. centrumhandel.

- Öppenheten kring Sunnesundet samt att man bevarar träd inne i centrum och närheten till tätortsnära skogsområden. Kullerstengatan med trädhusen ger karaktär och en del av Sunnes kulturhistoria.
- Många mysiga småbutiker.
- Roligt att gå i Sunne centrum.
- Bra utbud överlag och butiker med bra sortiment. Mysigt och fina byggnader. Teatertorget är en bra plats att anordna event.
- Bra handel/butiker. Närhet till vatten med stora möjligheter för ytterligare utveckling. Allt är nära med en kompakt centrumkärna
- Ett levande centrum med många unika butiker. Det mesta finns att få tag på.
- Vackra blommor planterade på sommaren, körsbärsträd.
- Fina mötesplatser vid vattnet.
- Många bra lunchrestauranger.
- Marina med fina båtplatser.
- Många parkeringar.
- Många små butiker och restauranger. Nära till allt.
- Fryken
- Gratis parkeringsmöjligheter
- Gratis parkeringsplatser
- Blandningen av miljön. Vattnet, naturen, fastigheterna och butikerna. Närheten till det mesta.
- Parkering av det som är kvar är oerhört centralt och viktigt.

2 Är du något du saknar?

- Nej
- Tror att man skulle få ett uppsving genom att våga etablera större kedjor som HM, byggmax, Lidl och stormarknad tex maxi mat, Ica maxi, mm
- Simhall. Taxi. Mera grönt typ parker. Mera närnatur på gångavstånd från alla delar av tätorten. Att man tar hand om gamla fina hus. Cykelbanor på fler ställen. Tex mot By och längs E45 mellan hea och sundsberget.
- Jag får återkomma efter lite eftertanke.
- Låt vissa gräsmattor eller bara delar av gräsmattor bli ängsmark för att gynna biologisk mångfald, sparar också pengar på klippning.
- Sätt upp solceller på stora tak på byggnader tillhörande kommunen.
- Öppna upp för en ringled/bro längre norrut, kanske vid industriområdet eftersom större delen av de många lastbilar som kör genom centrum ska dit.
- Mer saker nere vid strandpromenaden. Ta inspiration från stadsparken i Arvika och sätt upp hängmattor/stolar i träd eller ställningar och andra saker för rekreation och umgänge. Frukträd,

bra för biologisk mångfald och trevligt för allmänheten. En liten scen? Mer växtlighet i allmänhet vid strandpromenaden.

- Behövs den där fula parkeringen mellan Sibylla och Ica? Den är sällan full och den enda anledningen till att en parkerar där är att en är lat. De få gångerna det behövs så mycket parkeringsplatser i Sunne är det när det är något evenemang som ändå blockerar den parkeringen. Gör en mysig park att sitta i när en besöker konditoriet eller pizzerian.
- Varför gjorde ni inte gågata av Kvarngatan när ni ändå gjorde om den? Vi behöver inte mer biltrafik i Sunne. Alla betongsuggor/trafikstoppare (även befintliga) ska vara snygga; antingen med blommor eller varför inte en flock flygande gäss? Ni verkar redan vilja visa upp lokala kulturella värden. Om Badhusgatan är fortsatt trafikerad kan privatpersoner naturligtvis parkera där.
- Kräv att alla nya flerfamiljshus/butikslokaler/liknande som byggs i centrum är estetiskt tilltalande och passar ihop med den i övrigt mysiga stadsbilden.
- Jag skakar lite av det drivet som förut fanns vad gäller turismen och event som finns på orten. Jag tänker mig hur centrum lever upp under sommaren iom Fryksdalsdansen och att spinna vidare på det under resten av året. Då är vi som ort som bäst!
- Jag saknar också ett rid- och strövområde på kommunens mark på Gyllebyberget! Det tror jag hade varit ett stort lyft för områdena på Torvnäs/Solbacka och för alla medlemmar i ridklubben (där 70% är barn och ungdomar och 99% tjejer)
- Kvällsöppna kaféer/restauranter i centrum.
- När jag jämför med andra kommuner, såsom Torsby, Filipstad och Kil, känns det som att Sunne saknar ett friluftsområde med många möjligheter att röra på sig i naturen. Speciellt under Corona har jag känt en saknad av saker att hitta på utomhus. Jag hade gärna sett att Sundsberget hade fler möjligheter till friluftaktiviteter såsom frisbee-golf, utegym, orientering, tipspromenader och liknande aktiviteter som fungerar för hela familjen.
- Ett levande centrum med inriktning för barn som drar föräldrarna och shopping till centrum.
- En fungerande kvarngatan utan skärande kantstenar.
- Se på Torsbys lyckade Järnvägsgatan, parkliknande med både träd och parkeringar i ett plan.
- Är både inbjudande och handikappsvänlig.
- Ja. 1. Det saknas styrning och beslutstagande. 2. Pengar. Det slösas pengar på en massa skit; t.ex gång- och cykelvägen som går ända till Ingmår som ej blev asfalterad p.g.a. det inte finns pengar kvar till det. Det är ingen som kommer cykla på den vägen i det ojämna gruset. Ett annat exempel är vägen utanför Ekebyhuset. Vägen revs upp i våras och "renoverades," men det lades aldrig någon ny asfalt. Några månader senare revs det upp på samma plats igen för "renovering" och sedan lades ny asfalt. 3. En ny bro för att få bort den tunga trafiken från centrum. 4. Färre kommunalråd. Det behövs bara en. 5. Renovering av bron över sundet. Detta var på tapeten redan sommaren 2019. Ska den bara få stå och "falla samman" innan något görs åt saken? 6. Det saknas en Lidl butik. Hur kommer det sig att de inte får bygga en lokal här i Sunne.
- "Riktiga" restauranger, finns bara snabbmat på kvällstid.
- Fler butiker, även att större företag etablerar sig i Sunne (om än lite utanför själva tätorten), vi måste få in företag som ger jobb så att vi alla här slipper starta eget för att det inte finns jobb att få. Större företag som Lidl, Rusta, H&M m fl. får gärna etablera sig här så att man slipper åka in till Karlstad för att handla varje gång man ska ha nåt. Andra restauranger än pizzerior.
- Gröna ytor och träd

- Se första frågan. Utvecklad och levande grönstruktur. Begränsa den fartfyllda och högljudda trafiken på Fryken
- En bilfri handelsgata(Kvarngatan) för att kunna handla och fika/äta i lugn och ro. Butiker i Sunne med tunga varor har egna parkeringar. Handikapp parkering ska dock finnas. Låt Kvarngatan bli en utomhusgalleri. I gallerier och köpcentrum samt på storstädernas gågator kan människor gå hur långt som helst utan att sakna bilen.
- Bärbuskar och fruktträd på gemensamma ytor för alla att plocka. Kolonilottsområde. Gemensamodlingar som i Tantolunden i Stockholm <http://www.odlaihop.se/>. Kommunal uthyrning av kanoter under sommaren.
- Borde byggas fler bostäder, fler broar över sundet och Fryken, fler cykelvägar, räddningsredskap runt sundet, badhus & en lösning på situationen vid rondellen när det är tågmöte vid stationen.
- Bostäder. Många unga kan inte flytta hemifrån och många äldre blir kvar i sina hus. Broalternativ för att få bort tungtrafik och genomfartstrafik från centrum. Trafiklösning vad gäller tåget och bilarna. Alltid kaos vid tågmöte, extra kaos på morgonen och eftermiddagen när alla slutar jobb och skola. Bil och tåg borde ej vara i samma höjd. Mer cykelvägar och cykelparkeringar inne i sunne. Livbojar längs med strandpromenaderna inne i sundet och även vid spångarna på torvnäs. Om sunne växer sig större skulle det även vara jättekul med ett badhus.
- Bättre belysta övergångsställen
- Fler parkeringsplatser
- Ser gärna 60 parkeringsplatser på gamla Hasses handelsträdgård
- Snyggare belysning på vintern.
- Gr områden vackrare. Ex parken framför Fryksdalens Sparbank samt rondellen.
- En modern matvarubutik (ICA)
- Fasadbelysningar på butikernas fastigheter i centrum. Upplever att det blir mörkt efter att advent/julbelysningar släcks ned i januari
- Saknar en centrumledare, uppskattar bidraget till mitt.sunne, men för att behålla det fina, levande centrum vi har behöver vi någon som genomför ideer. Marielle vore perfekt, men hon behöver få mer tid till att planera evenemang. Säljer butikerna bättre ger det skattepengar och det känns ibland som kommunen inte prioriterar att butikerna går bra.
- Fler restauranger kvällstid.
- Bättre skyltat om parkeringar för personer som kommer utifrån.
- Blommor vid röda bron då man kommer med båt från Torsby.
- Digital bildskylt på 45an då man kommer både norr och söderifrån.
- En finare rondell.
- Att fastighetsägare rustar upp för ett vackrare centrum.
- Att man tänker efter och har en röd tråd då man planerar. Vad är Sunnes tema? Sagolika Sunne - det behöver finnas med i varje tanke och att man planerar utefter det och utefter befolkningens behov. Teatertorget har gjorts om alltför många gånger för att det verkar ha blivit "spontanutfört" men inte praktiskt.
- Fler aktiviteter för barnen - tex målningar på asfalt med spel mm.
- Högtalare i hela centrum för att sprida en god känsla.

- Då man får ha aktiviteter igen - sprid ut så att det finns över hela centrum och inte bara på teatertorget.
- Att folk gick ut mer och fanns kvar efter butiker stängde. Tex någon pub eller café med Aw (före och efter Corona)
- Restaurang/café vid vattnet
- Parkeringar centralt
- Fler butiker i de tomma butikslokalerna
- Torghandel
- Torghandel
- Fler butiker i tomma butikslokaler
- Parkering. Parkeringen överlag är ostrukturerad och rörig nu.
- Kvarngatan är under all kritik. Satsningen där var helt misslyckad. Trångt, farligt, rörigt.
- Många olyckor, skador och trängsel vilket leder till trafikstockningar och många blir frustrerade.
- Gör om och gör rätt. Tappade stora delar av centrum i och med att den byggdes om.

3 Är det något som du tycker det behövs mer av?

- Vet inte
- Områden som är till för barn, cyklister o fotgängare, inte bara för bilar. Att man tänker på hur man rör sig med cykel o till fots, så man inte hamnar i en nybyggd p-plats när man följer cykelbanan. Ex vid coops varuintag.
- Jag får återkomma efter lite eftertanke.
- Små lokala unika butiker. Det borde gå att gynna småföretagare så att de har råd att hyra en lokal. Vi har en uppsjö av pizzerior och frisörer men ingen ordentlig tygaffär, ingen hälsokostaffär, ingen konsthantverksbutik, klen utbud av caféer och uteställen.
- Strövområden på östra sidan av tätorten skulle vara önskvärt!
- Affichtavla mellan ICA och COOP.
- Friluftaktiviteter som fungerar för alla. Speciellt frisbeegolf eftersom det finns i många olika kommuner och är en snabbt växande sport som fungerar för alla oavsett fysisk kapacitet. Jag tror verkligen att det skulle kunna förbättra Sunnes folkhälsa.
- Park. Mellan strandkafet och biblioteket. Järnvägsparken.
- Barnlek och familjeinriktning
- Bredda centrum mot järnvägsparken och järnvägsstationen. Ger bättre kommunikation och rörelse.
- Bra styrning och beslutstagande.
- Mera stöd och uppmärksamhet åt entusiaster som får saker att hända i Sunne.
- Fler butiker/affärer såsom hälsokostaffärer, konstnärsbutiker, marknader på torget mm.
- Träd

- Odlingssområde för typ kolonilotter med möjlighet till bevattning med sjövattnen.
- Fler vandringsstråk. Gör i ordning Dalgången med slingrande vandringsstigar. Gör i ordning så att man kan vandra långa sträckor längs Fryken. Gör i ordning fler eldstäder, där det är vackert att sitta.
- Se fråga 2
- Sittplatser på östra sidan sundet
- Fler parkeringsplatser till Kvarngatan
- Fastighetsägare som håller sina fastigheter fräscha och målade.
- Mer samarbete mellan butikerna. Några är duktiga och engagerade, men vissa är aldrig med när det händer grejer.
- Parkeringsplatser på f.d Herbertssons området som Mitt.Sunne föreslagit
- Se tidigare fråga.
- Behövs mer sammanhållning både inom kommun och invånare - vi är alla tillsammans - har valt att bo och leva här.
- Grupper som "Tankesmedjan 2030" vill hjälpa politiker att se behov - fråga invånare. Alla är starkare tillsammans med hjälp av teamwork.
- Att man nyttjade vattnet mer. Finns mycket mer man kan göra. Fond trucks. Små pop up försäljning. Stor brygga med mat och dryck.
- Parkeringar
- Bussar till närbelägna besöksmål och över huvud taget mer kollektivtrafik
- Att stötta och förenkla för uteservering.
- Att butiker som inte ligger centralt kan få hjälp med skyltning i form av lättare beslut, design och samarbete av kommunen.
- Flera har ansökt och blivit nekade. Men andra har fått om de ligger i anslutning till kommunala verksamheter. Fruktansvärt jävigt och orättvist.
- Detta påverkar även i sin tur trafik flödet i centrum då flera tunga transporter till företagare inte hittar fram utan snurrar runt i centrala delarna av Sunne.
- Informationsskyltar som visar vart du är och vart flera butiker ligger i en radie av ca 250-2 mil. Infopoint vid biblioteket kanske som riktar sig till gående.
- Finns många butiker utanför som glöms bort.

4 Om 10 år, vad tror du är viktigt för Sunne tätort?

- En bro till
- Tågen och möjligheten att pendla till Karlstad o Torsby. Att man satsat på cyklisterna och fått blomstrande cykelturism i hela kommunen. Detta är viktigt eftersom skidturismen kommer helt försvinna med varmare klimat. Att man tagit vara på fin natur och fina hus för både turisterna o sunnebornas skull. Att man byggt upp ett sätt att välkomna inflyttade oavsett var

- De kommer från eftersom även folk från t ex deje o Arvika kan känna sig utanför i Sunne. "Vems son är du? Du är inte härifrån va?" Har bytts mot "hej jag känner inte igen dig, är du nyinflyttad? Vad kul! Vill du följa med till min trädgårdsförening/bokcirkel/motorklubb?"
- Hur man löser olika typer av omställning. Ex. klimatet och online-handel: Hur kan man minska behovet av bil, men behålla tillgängligheten inom kommunen och mellan regioner? Vilka lösningar ska till för tätorten ska fortsätta att upplevas som tilltalande (om ex. butiker tvingas stänga)? Hur ska man locka till sig företag? Tror mycket fokus kan komma att ligga på hur man når ut till invånare med omställning. I övrigt tror jag frågor som berör social hållbarhet kommer öka i vikt, ex. planera landskap/rum så att invånare inkluderas och mår bra.
- Tror också det kan vara viktigt för Sunne att orten har en positiv befolkningsökning.
- Att få folk att flytta hit snarare än att hindra unga från att flytta ut. Underlätta för folk som vill bygga med innovativ byggteknik och naturliga giftfria material. Det tillsammans med ett trevligt centrumområde skulle kunna locka folk som vill flytta ut på landsbygden. För det måste vi komma ihåg, Sunne är inte bara tätorten!
- Att vi fortsatt profilerar oss som en plats fylld av småföretagare, kultur och turism!
- Bostäder.
- Aktiviteter som lockar turism och passar för alla oavsett fysisk kapacitet, ålder eller ekonomisk situation. Ett fortsatt brett utbud av affärer och möjligheten att arbeta i Sunne istället för att behöva pendla utanför kommunen såsom många gör i dagsläget. Alternativt ett mer uppdaterat tågnät som går snabbare och oftare. Jämförelsevis med Halland kan du åka 8 mil på 30 minuter mellan Varberg och Halmstad.
- Ett brett levande centrum.
- Att det finns återkommande arrangemang som lockar människor. Vi är för få bofasta för att underhålla ett livskraftigt centrum.
- Att Sundsbron är renoverad, så att ingen hinner dö innan den är gjord. Om nu trafiken fortfarande ska gå där! Jag tycker att det är viktigt att få bort trafiken helt och hållet i Sunne centrum. Arvika kommun är en större kommun men ack så trevligt centrum de har! Tips därifrån kanske?
- Att inte ha vuxit mer eller förtätats mer. Att känna oss nöjda med det vi har och utveckla det. Att utveckla tätorten mot en miljömässigt och socialt/hälsomässigt hållbar tätort. Vi är långt ifrån där.
- Sunne kommun kan växa i kyrkbyarna i stället för tätorten. Lokalt boende och lokal försörjning.
- Ett levande centrum med småbutiker och matställen.
- Att vi har ett levande centrum med småbutiker och matställen. Att samhället har lösningar som gör oss långsiktigt hållbara. Lösningar för minskad bilanvändning, kanske avgifter för parkering.
- Tåget, fler bostäder, ökad innevånarantal, mer jobb, fina skolor, ett positivt framtidstänk från politiker och tjänstemän (Inga Nej-sägare) samt inga industrier i centrum.
- Tåget, bostäder, fiber, fräscha förskolor och skolor. Att det finns mark förberedd för byggnation. Att politikerna är snabbare på bollen när någon vill satsa.

- Att Sunnes kulturhistoria bevaras och att det kan synas i utformningen av tätorten.
- Att butiker och handel finns kvar.
- Gör Kvärgatan och Storgatan mysigare så att folk vill vara där. Vill folk vara där så kommer de också att shoppa.
- Att det finns saker att uppleva och mötesplatser. Fler centrumnära boenden.
- Att utveckla och bibehålla dagens butiksutbud för en god service till Sunne kommuns egen befolkning och tillresande. Tappar vi butiksutbud så minskar också servicegraden för oss alla Sunnebor.
- Att vi ser till att behålla ett levande centrum med unika butiker.
- Rustar upp byggnader som ser välkomnande ut.
- Tillgänglighet.
- Vara rädda om det unika vi har.
- Att ungdomar har en plats i samhället - någonstans att gå.
- att vi erbjuder bra skolor och en trygg miljö
- Platsen där det händer något - finns så mycket att erbjuda här inom kultur, natur, shopping - ta till vara på allt och visa upp det <3
- Att man upplever centrum mysigt så man vill spendera sin fritid där.
- Att man kan handla, gå på restaurang etc på den egna orten och gynna de lokala verksamheterna.
- Miljötänk på kommunen och verksamheterna som verkar i Sunne kommun
- att det finns kollektivtrafik till ex. till kyrkbyarna och besöksmålen
- satsning på turismen
- Att göra Sunne så trevligt att man vill bo och verka här
- naturliga mötesplatser
- Framförallt är det viktigaste i att Kommunen börjar lyssna/samarbeta och diskutera med företagarna och fastighetsägarna IGEN!
- Närheten, enkelheten i att handla och umgås centralt.
- Viktigt är att få bort den tunga trafiken genom centrum.
- Kulturen tar för stor plats i det praktiska. Kultur är viktigt men ska inte prioriteras framför praktiska och de viktiga miljöval som gynnar Ortsbefolkningen.

5 Om 20 år, vad vill du ska vara Sunne tätorts bästa egenskap?

- Trygghet
- Ödmjukheten hos de boende.
- Det känns som om Sunne alltid försöker hitta vägar framåt och jag hoppas att det fortsätter så. Min tro är att Sunne och sunneborna har en vilja att skapa en bra framtid för sig själva och nästkommande generationer. Jag hoppas därför att Sunne tätorts bästa egenskap är dess framtidstro (för det saknas till viss del idag

bland många, speciellt yngre). Där klimatomställningar genomförts framgångsrikt, samhället är inkluderande, grönområden och smarta lösningar för återvinning, närproducerat, (cirkulärt tänk) osv. har implementerats, utan att människor behöver känna att de tvingats ge upp sina traditioner. Den urban-rurala kopplingen tror jag är en styrka framöver både praktiskt för omställningar och företagande, men också rent känslomässigt för de som bor, arbetar och reser igen Sunne.

- Lugn och trygghet, skapa en kommun där folk vill bo länge och känner en lojalitet med de lokala näringsidkarna, där en kan ta en fika eller äta ute i mysig småstadskänsla.
- Ligga i framkant på ren energi och hållbart tänkande och byggande.
- Långsiktig hållbarhet i planering och genomförande av projekt och med omtanke för kommunens invånare.
- Något som jag aldrig tror försvinner är folkets glada humör och mentalitet. Hoppas bara att möjligheterna kvarstår till att hitta på nya projekt och starta nya företag för att inte tappa de innovativa och drivna människorna som växer upp här.
- Kommunikation.
- Gemenskap
- Att vi kan få hit turister. Att det är ett mysigt litet samhälle folk vill åka till. Att det finns många olika turistattraktioner som gör att folk vill åka hit. Att framhäva kulturen ännu mer! Att det finns jobb så att folk vill flytta hit. Ha kvar de gamla byggnaderna. Låt turisterna få ta del av kulturen som varit men även vår vision framåt.
- Utvecklad grönstruktur, hållbart jordbruk och en handel som har det vi behöver(våra basbehov, inte allt vi vill ha för det kommer inte att behövas i ett omställt samhälle).
- Obs! Går inte att skriva i fältet för sista frågan.
- Avgränsningen av området är bra som den är. omfattar cykelavstånd samt de tätortsnära skogarna och naturområdena.
- Att vi är ett långsiktigt hållbart samhälle.
- En plats där alla känner sig välkomna och ingenting är omöjligt.
- Att man tänkt långsiktigt och gått ditåt man tänk. Förtäta inne i sunne och fått bort industrierna från centrum. Att man byggt mot Fryken. Att gjort om gamla industrier till bostäder och affärer. Att man rivit hus i sämre skick för nybygge. Att man lätt kan cykla och gå inne i sunne.
- Att Sunne är stort i sin småskalighet och det går att vända det negativa till att bli positivt. Våra medborgare ska känna stolhet över vår kommun.
- Att butiker och handel finns kvar.
- Gör Kvargatan och Storgatan mysigare så att folk vill vara där. Vill folk vara där så kommer de också att shoppa.
- Att ha kvar charmen men vara anpassat utifrån handelsmönstret som finns då.

- En för alla Sunnebor och tillresande attraktiv tätort som drar till sig mycket uppmärksamhet med att "Dit måste vi åka"
- Att vi är bättre än alla andra - finns så mycket i Sunne som är en så liten ort
- Nära, tillgängligt, mysig och varierat.
- Sundaste (dvs både miljötänk men också att man skall må bra som enskild individ) kommunen att bo, driva företag och arbeta i.
- Struktur, ordning, enkelhet, närhet, anpassat till funktionshindrade, flöde.
- Att man tagit till vara på och tänkt ekonomiskt och praktiskt på vad som efterfrågas.

6 Något mer du kommer att tänka på?

Inga inkomna synpunkter.

Workshops synpunkter

Vid fyra tillfällen hölls det workshop med begränsat antal förhandsanmälda deltagare i Frykensalen. Tre tillfällen kl.12 och ett tillfälle kl.17. Vid varje tillfälle började vi med att presentera arbetet och öppnade sedan upp för diskussion.

Workshop 2020-10-21

8 deltagare

Vad har Sunne tätort idag som ni värdesätter?

- Sunne kommun har ett rikt utbud av butiker för att vara en såpass liten ort. Det beror mycket på grund av besöksnäring och turismen. Köpcentrum och näthandel skapar problem mot handeln i Sunne. Hur ska kommunen agera för att bevara handeln i Sunne?
- Levande centrum, utveckling av mejeriängen. Bra att människor vill vistas i centrum vilket bidrar till ett levande centrum.
- Bibliotek, biografier och allmänhetens åtkomst till kultur som inte finns i byarna.
- Värdesätter det gröna, natur, mosse. Bra med vatten och gröna stråk genom Sunne. Det är viktigt för Sunne att det finns kvar och att man värderar de gröna i Sunne. Det ska inte byggas bort.
- Bygga vidare och utveckla turismen Sunne.
- Jordbruksmark är värdefullt för Sunnes landskapsbild. Även om det ligger väldigt nära tätorten ska det bevaras.

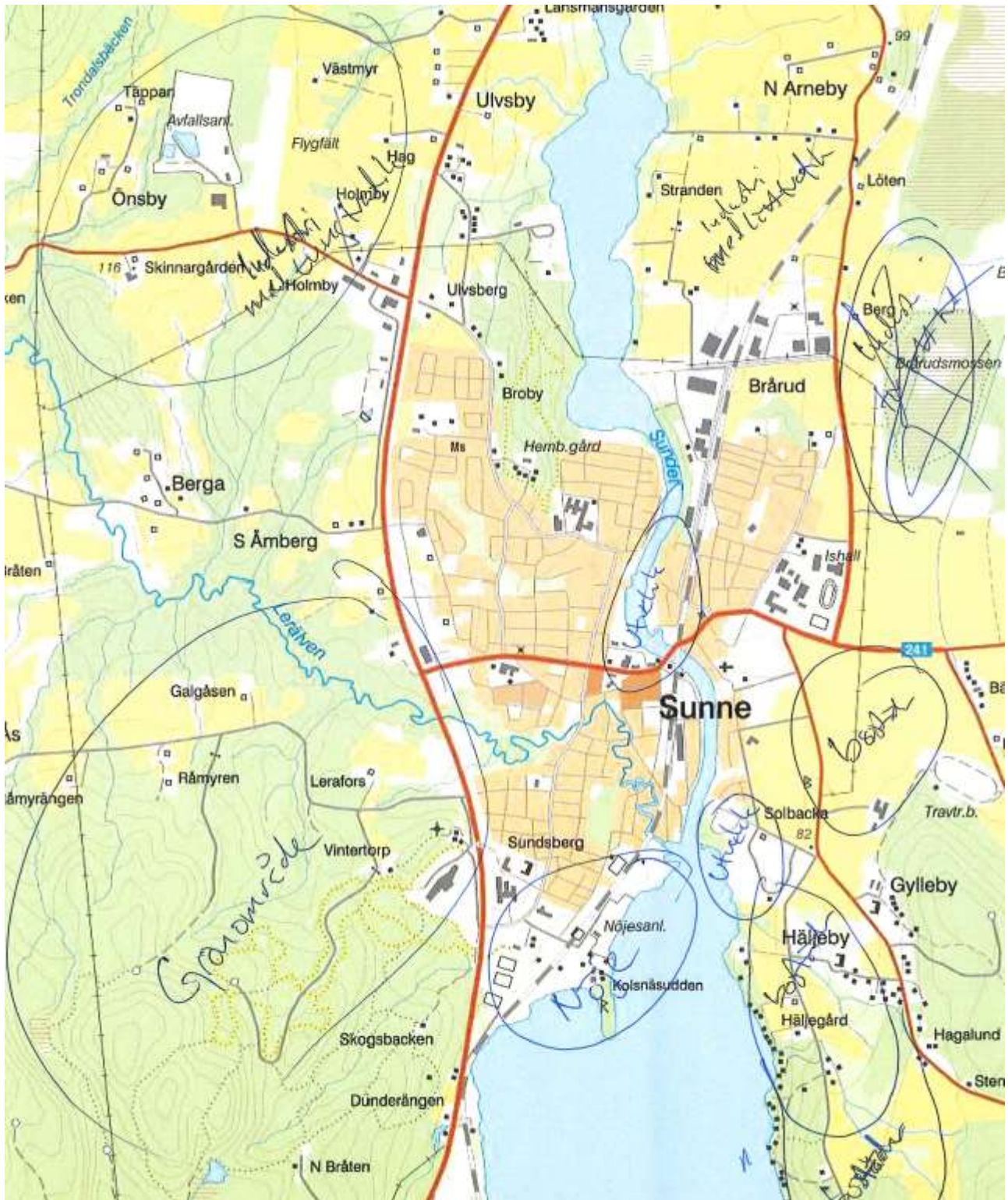
Är det något du saknar?

- Grön rehabilitering. Någon plats där människor kan rehabiliteras i samhället. Tätortsnära grönstruktur. Arbeta med jord och plantering. Även de grönytor som redan finns kan man bygga vidare på. Det ska även vara varierande grönstruktur
- Dåliga parkeringsmöjligheter på Kvarngatan. Missnöjda handlare tycker det finns för få parkeringsplatser vilket gör att de inte får kunder i lika hög utsträckning. Andra invånare tycker att det finns många parkeringsplatser.
- Invånare vill göra Kvarngatan till en gågata. Göra det vackert med caféer osv. Detta kan enligt invånare gynna handeln.

- I Sunne åker de flesta bil, då ska det finnas möjlighet att parkera fordonet anser invånare. På Kvarngatan ska kommunen istället möjliggöra för fler parkeringsplatser
- Diskussion om hur Sunne ser ut om 20 år. Ska invånarna i Sunne cykla eller köra bil?
- Invånare tycker att det är bra med raka och breda cykelvägar som exempelvis den nya cykelvägen till Ingmår. Att göra det enklare för invånare att cykla bidrar till fler väljer att cykla.
- Hur ser möjligheterna ut att ta cykeln till industrimark från Sunne centrumkärnan?
- Om 20 år vill invånare att Sunne kommun ska vara en hållbar kommun.
- Om 20 år ska det fortfarande finnas en ekonomisk tillväxt i Sunne kommun, arbetstillfällen, handel och att människor bor kvar. Det gör Sunne till en bra plats.
- Lokalisering av arbetstillfällen i centrumkärnan?
- Potential av utbyggnad vid vattnet. Det finns många möjligheter att bygga ut kring vattnet. Det blir ett helt annat flöde och rörelse av människor vid etableringar vid vattnet. Få in näringsliv vid vattnet.
- Finspång och Hultsfred är orter som är ungefär lika stora som Sunne. Centrumhandeln är död i de orterna. Invånaren vill inte att Sunne centrum ska dö ut.
- Handel i detaljplanen Selma? Fler butiker och restauranger vid selma är positivt men gör att centrumet flyttas. Invånare tycker att det är helt fel att placera handel utanför centrum medan andra tycker det är bra.
- Rädslan för att förflytta kontor, handel och restauranger utarmar centrum. Det blir ett döende centrum. På så vis är det negativt med handel och restauranger vid f.d hotell Selma.
- En annan person under workshopen anser att det är positivt med handel, restauranger och köpcentrum vid Selma.
- Det finns väldigt mycket grönområde men de är inte så tillgängliga. Det gröna områdena ska utvecklas och bli tillgängliga anser medborgare.
- Järnvägsgatan 8 och 3. Befintlig detaljplan ändras till kontor blandat med bostäder och mindre verkstäder.

Nedtecknat på karta av deltagare under workshop:

Medföljande text: Viktigt att centrum är levande med butiker m.m. Turismnäring viktig. Parkeringsytor. Trygghet, att vistas i centrum ska vara tryggt. Utveckla "vattennära" verksamhet.

Workshop 2020-10-29

5 deltagare

Vad har Sunne tätort idag som värdesätts?

- Inte så mycket nackdelar. Mycket man kan göra

- Vattnet "vänder ansiktet mot vattnet"
 - Bygger husen med framsidan mot vattnet
 - Förtätat. Bra med gångvägar till ex.vis Kolsnäs
 - Finns butiker fortfarande. Viktigt att det finns kvar handel. Håller centrum levande
 - Borde göra mer när det gäller vattnet. Vända bebyggelsen mot vattnet.
 - Vågar ta i och satsa med solbacka, torvnäs osv. Bra att det finns en vision.
 - Sunne affärscentrum är litet i en liten ort. Försöka att inte dra ut det, då vi kommer tappa centrum. Försöka satsa på att hålla kvar affärscentrum. Inte som ex.vis Charlottenberg, även om det är inbjudande
 - Mer bostäder INNE i centrum för att hålla det levande. 10 minuter gångväg för att ta sig någonstans. Mycket mer boende. Se Torsby. Viktigt att kontoren finns kvar, att inte allt hamnar på Selma.
 - Försöka få bort industrierna inne i centrum. Omvandla de områdena till bostäder. Ett exempel är öster om järnvägen.
 - Viktigt om 10-20år
 - Centrumhandeln
 - Järnvägen
 - Fortsatt utveckling, eltåg?
 - Utveckla järnvägen även ovanför Torsby
 - 48 minuter är okej att pendla, är det 50 minuter säger man att det tar timmen. (ang. att pendla med tåg)
 - Jobben. Förpackningsindustrin, yrkeshögskolan, pappersindustrin. Att folk utifrån söker sig hit.
 - Om 10-20 år har vi inga dieselmotorer som går, utan då kanske det är el som gäller. Trafikstockning när tågbombarna går ner. Norra bron. Bilen kommer vara kvar, men med annan drivkälla. Fysiska miljön för norra bron är i framtiden viktigare än luftmiljön.
 - Norra broalternativet kommer bli en barriär med. Tror att man kommer bygga ut mer söder ut. Bilismen kommer öka. Det är mer byggnation på den östra sidan av sundet, man bygger för att det kommer bli mer trafik på östra sidan.
- Övrigt
- Skönt och bra med långsiktighet. Vi behöver ha mer visioner som sträcker sig 10-20 år. Inte bara kvartalsekonomi. Ta bas i det långsiktiga vid beslut.
 - Området är för stort. Reningsverket/torvmosse bl.a är med.
 - Tittat på de grönområden som finns idag. Är imponerande som de är nu inne i centrum.
 - Förtätning kan också vara att man river befintliga fastigheter och bygger bredare/högre.
 - Grönytorna i centrum får heller inte gå till överdrift, vi har nära till naturen med cykelvägarna.
 - Fasta parkeringsplatser för anställda i butiker och boende i centrum. Behöver få lös parkeringsplatser för besökande. För att handeln ska överleva behövs det besöksparkeringar till butikerna.
 - Bilar på Magasinsgatan in till Centrum, behöver kommas med att det är mycket bilar där.

En deltagare hade inventerat grönstrukturen i centrum.

Workshop 2020-10-30

1 deltagare

- Bra att alla butiker ligger inne i Sunne centrum och inte längsmed E45. Genom att bevara butikerna i centrum skapas det till ett levande centrum.
- Ny vägbro över sundet skulle underlätta. Det är viktigt att få bort tung trafik från centrum.
- Bra att det händer evenemang i Sunne centrum.
- Sunne centrum skulle kunna må bra av gågator. Gångatorna skulle nog gynna handeln eftersom invånare går förbi fler butiker och kan tänkas handla mer.
- Om det byggs fler äldreboenden ska det byggas i närheten av Kvarngatan med hiss. Gångavstånd med rullator till samhällsservice i Sunne centrum. Seniorboenden är även aktuellt.
- Internethandel motverkar den lokala handeln. Handlarna behöver hänga med i utvecklingen där även invånare handlar i dessa butiker istället för onlinehandel.
- Rondellbygget vid E45 försvårar etableringen av ny industri.

Workshop 2020-11-06

4 deltagare

- Bra att vi har tåg.
- Uppskattar förändringen, att man tar vara på vattnet. Kring sundet t.ex. Det har blivit vackrare. Torgen och körsbärsträden.
- Det har försvunnit vackra hus. Synd att riva gamla hus. Ta till vara på dem istället.
- Biblioteket är ett bra inslag i centrum. Att det ligger i centrum.
- Värdesätter en liten ort med nära till det mesta. I en större ort tar allt mycket längre tid.
- Ofta p-hus hänvisas till, krångliga och kostar i större ortar.
- Det ska finnas p-platser. Det ska finnas fler p-platser.
- Del av bibliotekets utrymme varit en galleria. Förtäta
- En vårdcentral i centrum, för enklare besök. Blodtryck, förnyande av recept, mm.
- Se kungälvsköpcenter, deras tänk, vårdbiten ska finnas med. Optiker, tandläkare, m.m.
- Att folk ska komma in i centrala delar för att göra så mkt service som möjligt.

- Centrala bostäder, i smeten. En riktig bra tanke med exempelvis hotell nilsson-tomten. Att ta ut svängarna och ha ett helhetstänk.
- Saknar vi ett sortiment i Sunne? att vi inte ska behöva åka till andra orter för att köpa vissa saker. Befintliga butiker vågar ta hem lite utökad sortiment?
- Koncentrera och fokusera så mycket som möjligt.
- Industrimark förr längs med järnvägen. Men i dagens synvinkel ska allt ligga bredvid e45.
- Försök få industri till västra sidan och transportera via tåg.
- Sundet är dåligt utnyttjat med bostäder. Många vill ha bostäder med vattenutsikt. Radhus med terrasser? Bryggor. Båtar.
- Kombinera lätt industri med bostäder.
- Gym i centrum.
- Tillgängligheten är viktig för vilka butiker som har chans att överleva. Vissa butiker är beroende av bra transporter, tillgängligt med bil.
- Vårt centrum är lätt att ta sig ofta, för att det är litet och smidigt.
- Butiker vid e45 är nog inte lämpligt överlag.
- Man har lite olika preferenser beroende om man bor i en stor stad eller en liten.
- Man kanske kan lära sig att gå några meter.
- Beteende ändring tar lång tid. En sån liten sak som att flytta ett övergångsställe kan ha effekt på försäljning. Mycket känsligt. Alla vill leva så smidigt som möjligt.
- Att ha parkeringar men förbättra gestaltningen kring dem.
- Parkeringar längs med kvarngatan är mycket viktigt.
- Hur vi ska förhålla oss till bilkörning och sånt, hur vi ska leva. Nu bor vi i en kommun utan direkt någon kollektivtrafik. Går det att flytta över transporter från bil till något annat något mer i framtiden.
- Vi lever som vi och bor som vi bor. Man väljer att bo där man bor av en anledning. Acceptera att vi är beroende av bilen, många bor på landsbygden. Här i sunne finns inte kollektivtrafiken i den utsträckningen att vi kan förlita oss på den.
- Tillgängligheten är bra. Tåganslutningar för industri vid brårud tycker jag är viktig. Gamla spåret ligger kvar.
- Vissa smutspunkter finns i sunne direkt vid infarter när man kör in till centrum, vissa byggnader ser inte attraktiva ut.
- Har bron försvunnit ur tankarna? Uppfattas det inte längre som problem med trafikmängder, osv.
- Cykelbanor i sunne, går i sik-sack över gator. Om man kommer över storgatan och kör ner mot sundet, dvs cykelbanan byter sida. Mer enhetliga stråk.
- Nya röda husen längs med magasinsgatan. Nya området norr om. Grönområde eller parkeringar. Barnfamiljer, ingen stans att ta vägen för barnen. Parkeringar och gata och trevåningshus idag.
- Vissa på mötet tycker att det får plats både med parkeringar och lekplatser.
- Man behöver göra fina parkeringar och ordentliga avgränsningar.
- Bron som håller på att rasa ihop, behövs en ny.
- Östra sidan, torvnäs-området. Finns möjligheter för flerbostadshus? Ja, det finns.
- Beslutats om stora målningar i centrum. Finns det en grupp för när sådant beslutas. Finns estetiska råd? det hade varit trevligt om det hade haft mer anknytning till vår bygd. Det kändes som att det inte hade anknytning till vår kultur/bygd. Man kan ha olika åsikter.
- Centrum har blivit mer centrum på senare år, med torget (teatertorget).
- Åker mycket tåg, blivit bättre, parkeringar blivit bättre. Baksidan på vissa byggnader vid resecentrum ser rotigt ut. Det ska se fint ut när man anländer till sunne med tåg.

- Möjlighet för alla åldrar att mötes i sunne tätort/sunne centrum. Platser att träffas. ELLER äldreboende i närheten av barnomsorg, så att äldre och barn kan mötas. Tex prärien/brogården. Att ligga i närheten av varandra. Att höra lekande barn t.ex. är mycket värt.

Naturvandring

Det annonserades och bjöds in till en naturvandring och en trygghetsvandring kl17. Syftet var att fånga in fler invånare, invånare som kanske inte föredrar workshop-upplägget eller de tidpunkterna. Ingen anmälan till trygghetsvandringen.

1 deltagare

- Jordbruksmark är viktig. Samhällets självförsörjning av mat.
- Om det saknas utrymme för nya industrier, satellitindustrier till tätorten?
- Kolonilotter? Gerilla-odling?
- Eldsjälar är viktigt.
- Industrier vid Södra Viken? Där finns kommunalt ägd mark.
- Jobb och ett attraktivt samhälle, bra skolor är viktiga om vi ska ha en huvudtätort om 10 år som är framgångsrik.
- Sunne tätorts naturliga förutsättningar finns (naturen och miljön), bygg vidare på dem.
- En attraktiv kommun att bo i.
- Fritidsaktiviteter och kultur, utveckla dessa och bygg vidare på dem.
- Visa och beskriv vår terräng (miljö/natur).
- Tätortsnära natur/skog, blandskog är då viktigt.
- Bevara Åmbergs naturområde, hembygdsgården. Trädförslag ädel löv.

Övrig inkommen synpunkt

Till kommunstyrelsen

Sunnes politiker borde tänka mer på vår centrumhandels framtid.

Centrumhandeln i Sunne är idag hotad av olika köpcenter i Värmland samt också av den ökade internethandeln. Snart kommer jätten Amazon med sin internetbutik och det kommer att slå hårt mot andra nättaktörer men naturligtvis även mot våra lokala butiker i Sunne. Sunne kommuns roll bör vara att med väl genomtänkta beslut för vår infrastruktur möjliggöra så att Sunne centrum är lätt att nå för både lokalbefolkning och tillresta. Döm då om vår förvåning när Kommunstyrelsen beslutar att, där Hasses Handelsträdgård låg, enbart satsa på ett jättestort parkområde men inga parkeringsplatser? Varje parkeringsplats, för Sunnes sammanlagda handel, är värd ca 7-800.000 kronor per år enligt Handels Utredningsinstitut (HUI). Parkeringsplatser är nyckeln till ökad handel. Det är bara att besöka ett större köpcenter och se detta med egna ögon. Sunnes butiker behöver Ert stöd från politiken.

Lösningen är följande:

Ta fram ett nytt förslag som rymmer både parkeringsplatser och ett parkområde med infart från Magasinsgatan. Börja med att grusa upp en yta för minst 50 parkeringsplatser tillsammans med parkområdet så ser vi under två år om Sunneborna och tillresta använder denna grusparkering.

Skulle parkeringen stå tom efter två år så kan vi då ta ett gemensamt beslut om att göra parkområde av

hela området. Är parkeringen välfylld så bör den få vara kvar och sen när ekonomin, så tillåter, kan ytan utökas och ev. asfalteras. Priset för en grusparkering med 50 platser är ca. 160 000 kronor. (Uppgifterna kommer från ett lokalt företag som gör markarbeten.)

För Sunnes Centrumhandels framtids bästa önskar vi att politiken tar ett omtag i denna fråga.

Sunne Camping och	Herbertssons blommor	Jonas Persson
Sommarland	Ulrica och Sofia Herbertsson	Restaurang Slottet
Reine Flodin	Lilla Garnverkstan	Patrik Olovsson
Blombutiken	Anna-Lena Olsson	Frambo
Anette Berg	Elon Ljud	Lars Nilsson
FryksdalsDesign	Linda Skoglund Nilsson	Broby Invest
Helena Norder	Glasögonhuset	Lars Ramström
Intersport	Curt Svensson	Ramströms Tryckeri
Ola Lander	Garderob	Johan Ramström
Smartcare	Lena Schullström	Lindarnas
Daniel Westlund	Shangri-La	Rickard Lindqvist
Sunne Bazaren	Ylva Stiernelöf	RSI Förvaltnings AB
Pär Vestlund	Direkten Sunne	Rolf Rockedahl
Tärnemarks Ur & Guld	Lars-Erik Hedlund	Cityfastigheter
Per Persson	Inka Musik	Anders Magnusson

Referensgruppsmöten

Kommunens verksamheter har en viktig roll och samtidigt ett behov i hur Sunne tätort utvecklas. Därför träffade vi representanter från kommunens verksamheter under hösten. Grupperna bestod oftast av representanter från olika delar av kommunens verksamhet för att uppmuntra till dialog och skapa inblick i varandras behov.

9 möten

De större trenderna bland verksamheternas synpunkter

Nedan följer en övergripande sammanställning från kommunens verksamheter, råd, nämnd och utskott.

Mer sortering av avfall hemma som lastbilar sedan hämtar. Att det blir mer kvarternära eller husnära insamling. Det behövs fler återvinningsplatser i tätorten. Hur ser framkomligheten ut? Mer tung trafik i tätorten till följd? Planering av ny bebyggelse behöver gå hand i hand med VA-plan. Framgent en tydlighet att kommunen levererar VA-tjänster till hushållsbehov i kommunen. Processavlopp ska tas om hand externt för industrier. Värna om säkerhetszonen runt reningsverket. Vid planering ska förutsättningarna gällande kommunalt VA vara tidigt kända.

Svar: Fler återvinningsplatser i tätorten kan vara en för detaljerad fråga som bäst hanteras i ett separat dokument. Trafik och speciellt tung trafik behöver omsorgsfullt planeras för att orsaka minimalt med störningar. FÖPen pekar ut viktiga stråk och förhoppningen är att sedan kunna arbeta vidare med dessa för att finna goda lösningar. En dialog sker under FÖPens arbete med VA-huvudmannen för att diskutera kapacitetsfrågor och liknande. Innan FÖPens antagande bör en samsyn finnas med VA-huvudmannen hur man kan gå vidare.

Mer gröna korridorer i tätorten. Värna om dem vid förtätning. Bevara grönområdet på Kolsnäs, ett viktigt friluftsområde. Utmaning för kommunens verksamhet är att märka med skötseln av alla allmänna platser. Rutiner och riktlinjer för hur det ska skötas behövs också. Lyfta Pilgrimsleden i nya FÖP. Intresset för vandringsleder växer hela tiden. Nyttja vattennära lägen mer i Sunne. Utnyttja Sundet. Visa upp Fryken och dess möjligheter. Hur upplevs tätorten visuellt idag? Det finns utvecklingsmöjligheter att intrycken för invånare och besökare förbättras. Infarten från E45 är ett exempel. Tydligare och vackrare entré in till tätorten. Trafikljusen Storgatan/Långgatan är ett annat exempel där det kunde göras insatser för att göra det mer estetiskt tilltalande.

Svar: Sunne kommun har flera mål att förhålla sig till, bland annat Agenda 2030 och vår egen miljöstrategi. I och med utpekandet av grönområden och grönstråk i FÖPen belyser vi naturen i Sunne tätort. FÖPen innehåller flera utvecklingsinriktningar för att värna om naturen och att utveckla den. Så att naturen ska må bra och att flera ska kunna ta del av den.

Ett framtida gestaltningsprogram skulle kunna arbeta vidare med de delar av centrum som har möjlighet att bli mer estetiskt tilltalande.

Behovet av äldrevård växer och därmed lokalbehovet. LSS-boenden bör vara mindre och mer utspridda i tätorten. Äldrevården bör placeras med så kort avstånd som möjligt till centrum, gångavstånd med rullator. Stråken mellan samhällsservice och boende är viktigt. Att boenden placeras i närhet till natursköna områden har positiva effekter. Grönområden vid boenden behöver vara tillgängliga.

Svar: En del i arbetet av ett levande centrum kan handla om förtätning för att möjliggöra boenden nära till samhällsservice. Ett annat sätt att skapa mer boende centrumnära att arbeta med flexibla detaljplaner som möjliggör flera användningar.

Trafiken över Sundsbron ska inte öka, tänk på luftföroreningar, trafiksäkerhet och dylikt. Att få bort tung trafik från centrum. Det är även svårt för räddningstjänsten att säkerställa utryckningen på grund av problematiken kring Sundsbron och Storgatan. Norra bron är ur flera aspekter viktig. Behov av ny brandstation i framtiden. Beakta vid ny bebyggelse räddningstjänstens möjlighet att komma fram. Cykelvägar behöver binda ihop områden. Trafiksäkerheten i tätorten överlag kan förbättras.

Svar: Trafiken i Sunne tätort är fortsatt en viktig fråga. Det är viktigt att vi har med de utmaningarna i FÖPen. Staten är väghållare för viktiga delar av infrastrukturen, så som E45, Storgatan och järnvägen. Detta blir en signal till statliga myndigheter och ett stöd för tjänstepersonerna när de arbetar vidare med lösningar. Vi hoppas att vi i samrådsförslaget pekat ut den övergripande problematiken och beskrivit goda vägar till att gå framåt.

Att det efter Torvnäs är utbyggt finns tankar på utvecklingsmöjligheter för ytterligare bostäder i Sunne. Förtätning är något att diskutera vidare. Bebyggelse är beroende av grönstruktur, förskolor, VA, butiker, m.m. Värna om grönområden och vatten. Tänk på cykelstråk vid bebyggelse i utkanten av tätorten. Bänkar längs med stråk är ett gott inslag att göra ännu mer. Beredskap för utveckling av hotellverksamhet vid ett ökat sådant behov i framtiden. Hur ser kommunens beredskap om stora etableringar sker i eller utanför tätorten? Stora etableringar kan göra att människor flyttar hit i ett långsiktigt perspektiv. Stora etableringar i utkanten av tätorten behöver bättre förbindelser av olika slag. Mer möjligheter i framtiden för att resa kollektivt, att ta cykel eller gå oavsett vart i tätorten man bor. En bättre kollektivtrafik är viktigt för bland annat ungdomar, en fråga om frihet.

Svar: FÖPen planeras att vara ett vägledande dokument fram till 2040. Vi delar därför uppfattningen att vi behöver med ett helhetsperspektiv peka ut ytterligare bostadsområden i Sunne tätort.

En beredskap inför stora etableringar kan hjälpas genom att detaljplanera flexibla planer, så att när vi står inför utmaningen kan vi agera fortare tillsammans, kommun och näringsliv. Vi behöver samtidigt se till att förbindelserna mellan områden är redo, i alla fall utifrån ett planeringsperspektiv.

Jordbruksmarkens betydelse i framtiden behöver ses över mer. Självförsörjningen. Viktigt att kunna resa till och från tätorten smidigt och enkelt. Utvecklingen av Sunne tätort bör ske genom mjuka förbättringar istället för hårda. Värna och bevara Sunnes kulturmiljö. Ett levande centrum är viktigt.

Svar: Vi delar meningen att jordbruksmark är viktigt och beskriver i FÖPen förhållningssätt till jordbruksmarken. Ett förhållningssätt vi tror är ett hållbart sätt framåt.

Ett medskick i FÖPen är om behovet av att i framtiden ta fram ett kulturmiljöprogram.

Infrastrukturen ska finnas och fungera för att samhället ska fortsätta bli mer digital. Sunne kommun ska ligga i tiden med pedagogisk information. Mer gratis WIFI i kommunen. En karta i 3D-version skulle

kunna fungera som plattform för dialog med felanmälning, presentation av detaljplaner, mm. Bättre och tydligare kommunikation i Sunne behövs om vem som gör vad, bättre dialog mellan Sunne och företag. Mer lättillgänglig information om hur saker går till och hur lång tid det tar på kommunen. Sunne ska möjliggöra mänskliga möten ute på plats och digitalt.

Svar: Dialog och att lyssna på våra invånare för att möta framtiden tror vi är en viktig pusselbit för att lyckas bli ännu bättre.

Kommunen behöver satsa mer på ungdomarna. Att det finns mötesplatser för olika åldrar och intressen. Platser att hänga på även på kvällarna för ungdomar behövs. Vilket leder till att fler stannar i Sunne. Det ska finnas lägenheter så att ungdomar kan flytta hemifrån. Bredare butiksutbud i centrum. Ännu starkare inom turismnäringen. Mer turism och besöksnäring stärker Sunne. Ta tillvara på vattenområden. Förbättra Sunne tätort visuellt, den estetiska bilden. Tätorten ska uppfattas inbjudande. Vi ska värna om de platser vi är stolta över. Parkeringsfrågan behöver belysas och diskuteras. Sunne tätort bör ha ett centrum med mycket aktivitet. Industrin och handeln är viktig. Dragare för att förbättra och i vissa fall ändra flöden. Handeln ska ha möjlighet att finnas kvar i centrum. Personlig service inom handeln är mycket värt.

Svar: Både från allmänheten och från kommunens verksamheter kom synpunkter om hur viktigt det är att arbeta mer med mötesplatser för unga. I FÖPen skriver vi att goda mötesplatser är en vital del av ett levande centrum. En god inriktning. Detaljerna hur det genomförs tas lämpligare fram i ett annat dokument.

Nybyggnation ska vara tillgänglig och hiss är en viktig aspekt. En blandad bebyggelse bidrar till att motverka socioekonomiska skillnader. Värna om de gröna områdena för t.ex. de äldre att komma ut och uppleva. Möjliggör för lekplatser. Äldrevården är en verksamhet med mycket logistik och planeringen av framtida placeringar bör utföras därefter. Dagens människor blir äldre och piggare, finns det mer seniorjobb i framtiden? Mer flexibel byggnation av fastigheter, när en användning byts ut till en annan kräver det då mindre ändringar. En ny FÖP och sedan uppdaterade detaljplaner möjliggör centrum, då det idag är flera förlegade detaljplaner. Det ska finnas etableringsmöjligheter i tätorten.

Svar: Liknande tidigare svar, en flexiblere användning av fastigheter är något att sträva efter. Tillgänglighet för alla till det gröna uppmärksammas i FÖPen.

Beakta och planera utifrån resurshushållning om allt. Kan man planera in möjligheterna om förnybar energi i den nya FÖP:en? Vid planering var medveten om vart förorenad mark är inventerad. Kom ihåg det vi har och bevara det som finns.

Svar: En av FÖPens utvecklingsinriktningar är bygga hållbart innehållande flera utvecklingar av inriktningen som ska hjälpa oss att ta tillvara på möjligheter framöver.

Eventuellt finns det behov av ytterligare en förskola i tätorten. Viktigt att ha med sig barnperspektivet. Breda gator utan trottoarer i tätorten inbjuder till höga hastigheter. Tänk på stråken mellan bostäder och skolan, trygghet och säkerhet. Universell utformning. Tänk på att det bör finnas god belysning längs dessa stråk. Skolskogar viktiga. I framtiden fler elever på Östra skolan, det kommer bli ett stort skolområde. Vägar som Lysviksvägen blir en barriär för ungdomar att korsa för att ta sig till Brårudsmossen.

Svar: Vi vill med FÖPen säga att särskild hänsyn tas till framtida generationer och dialog sker med unga för att kunna beakta deras åsikter (enligt Barnkonventionen).

Trygghet, trafiksäkerhet, universell utformning är viktiga delar i en hållbar utveckling, något FÖPen förordar.

Referensgruppsmöte VA och Avfall

2020-09-17

Närvarande: Projektledare, praktikant, VA-chef och Avfallschef.

Diskussion

- Projektledarna öppnar mötet och presenterar vad en fördjupad översiktsplan är och vad den används till.
- Avfallschefen berättar att avfallsanläggningen säkerligen kommer att se likadan ut om 10 år kring insamling och återvinning.
- Avfallschefen tror att människor kommer att sortera avfall hemma som lastbilar sedan kommer och hämtar. Att det blir mer kvartersnära eller husnära insamling.
- I tätorten finns idag två återvinningsplatser (förutom Holmby) men det finns önskemål om fler. Ska det planeras för fler finns det stort behov av framkomlighet. Svårt att finna platser idag.
- Flera stora lastbilar kan därför komma att passera genom tätorten i framtiden.
- VA-chef och projektledare diskuterar problematiken om planering av nya bostäder där vatten och avlopp inte kan kopplas samman med det befintliga.
- Problematiken kring ett större behov av dricksvatten i Sunne än vad VA kan leverera.
- Kommunens ändamål kring vatten och avlopp är främst till hushållen i kommunen. Det är den kapaciteten som kommunen har.
- Processavlopp måste tas hand om externt för industrier.
- Diskussion om hur stor tätorten är. En ”mindre” gräns för tätorten gör att belastningen på VA kan minskas. Dagens behov/önskemål om kommunalt VA stämmer inte överens idag.
- Säkerhetszon runt reningsverket.
- Enskilda avlopp – levereras till reningsverket.
- Slam från Munkfors och Torsby körs till Reningsverket i Sunne. Det är en belastning.
- VA-chef berättar att det är två processer: Rena vatten och behandla slam.
- Anläggningskapaciteten är inte uppnådd men tillståndets kapacitet är osäker.
- VA-chef berättar att pumpstationer är en stor och viktig del i verksamheten VA.
- När man planlägger ett område bör planläggningen av VA delta i tidigt skede.
- I Sunne byggs områden ut allt eftersom, exempelvis Solbacka där tomterna säljs eftersom. Det blir problematiskt att bekosta VA-system för x antal miljoner.
- VA-chef och avfallchef bekräftar att VA och avlopp har kopplingar med varandras verksamheter.
- VA-chef berättar att vid projekt kan det ofta bli så att kommunens VA-sida blir syndabock gentemot exploitörer om inte förutsättningarna har förtydligas i ett tidigt skede.

Referensgruppsmöte Fritid & Park

2020-09-22

Närvarande: Projektledare, praktikant, Fritidschef, Ansvarig över vandringsleder. Samordnare på gat-och parkenheten.

Diskussioner

- Diskussion om vad Sunne tätort är. Fritidschefen anser att tätorten är mindre än vad som visas på kartorna. Anser att områdena Sundsberg, Åmberg och Brårud omger tätorten.
- Ansvarig över vandringsleder önskar se mer gröna korridorer. Hon anser inte att de ska byggas bort. Så som Kolsnäs grönområde, Fryselska området, Sundsbergsområdet och Åmbergsområdet.
- Fritidschef vill bevara grönområde på Kolsnäs. Området anses vara viktigt.
- Tätortsnära gröna områden ska bevaras i största möjliga mån. Han anser detta är viktigt för Sunne.
- Under Corona har grönområden används mycket mer. Grönområdena har använts mer flitigt. Detta är alltså ett bevis på att det finns ett stort behov av grönområden. Grönområdena stärker människors välmående.
- Inom 10 år kan det vara så att grönområdena är så pass befolkade att de behövs nya grönområden eftersom det kanske finns ett ännu större behov.
- Exempel: Gräsmark vandringsområde har varit mycket befolkat. Ett mycket bra snitt om dagen under Coronapandemin. I samband med nya pandemier eller efterdyning av pandemin att fler hemstrar så kan sådana områden blir allt mer viktiga.
- En utmaning för trafik och park är personalresurser.
- Det finns inga rutiner på när stråk ska röjas. Detta skapar problem och hinder i arbetet för trafik och park.
- Stor utmaning eftersom det är otydligt om det är privatpersoner eller kommun som ska sköta om vissa ytor eller stråk
- Tydligare arrenden.
- 80% av resurserna på trafik och park placeras i tätorten. Trafik och park underhåller/driftar inte så mycket utanför tätorten eftersom det finns inte så mycket kommunala allmänna ytor.
- Diskussion om att större städer bygger bort grönområden. Det finns stora grönytor utanför tätorten men ofta glöms det bort att det även är viktigt med grönstruktur i tätorten.
- Fritidschefen berättar att de anlitar trafik och park för underhåll. De är beroende av att dem för underhåll.
- Ansvarig över vandringsleder berättar att de arbetar tillsammans med turism. Friluftsliv och besöksnäring är sammanlänkade.
- Trafik och park arbetar tillsammans med fritid. De har ett gott och väl fungerande samarbete med god kommunikation.
- Påpekar Pilgrimsleden, kan vara bra att lyfta i FÖP.
- Vattenområden. Ansvarig över vandringsleder anser att det är viktigt att ta vara på och utnyttja det vattennära läget i Sunne. Exempelvis restauranger, café, köra turister längs med Fryken.
- Mötet avslutas.

Referensgruppsmöte Bebyggelse

2020-10-02

Närvarande: Projektledare, praktikant, Fastighetsstrateg, Bygglovshandläggare, Enhetschef miljö- och bygg.

Diskussioner

- Äldrevården utökas i kommunen, vilket medför ett större behov för bebyggelse inom 10-15 år. Sunne är en kommun där äldre invånare bor. Det kan vara svårt att få tag på lokaler för dessa behov.
- LSS-boenden bör vara mindre. Ca 8 personer per boenden. Kommunen vill inte möjliggöra för större boenden där det bor exempelvis 25 personer. Med ca 8 personer per boende gör att det blir flera lokaler mindre storlek samt att dessa kanske behöver vara mer utspridda. Kommit nya riktlinjer kring detta.
- Kontorslokaler koncentreras mer och mer i samma- och större lokaler inom 10 år.
- Fastighetsstrategen berättar att äldrevården ska placeras med ett så kort avstånd som möjligt till centrum. Gångavstånd med rullator till centrum = lagom med centrums ytterkant.
- Det finns idag mer lägenheter med hiss i centrum.
- Stråken till och från boenden ska fungera på ett effektivt sätt. Viktig aspekt att väga in.
- Bygglovshandläggare berättar att boenden kan placeras ute i gröna natursköna områden. (Det finns både för och nackdelar att placera boenden i skogsnära och centrumnära områden.)
- Grönområden till boenden ska vara tillgängliga. Det ska vara tillgängliga grönområden och inte högt gräs eller enbart sly. Tillgängliga grönområden är viktigt.
- Trafiken över bron ska inte öka, luftföroreningar i centrum.
- Bygglovshandläggare berättar att vattennära områden med sjöutsikt är attraktiva boendeområden. De kommande 10 åren eftersöks vilka områden där villor kan bebyggas.
- De kommande åren finns tankar om vilka utvecklingsmöjligheter för bostäder efter solbackatomterna är bebyggda.
- Det finns mycket vatten i Sunne som är viktigt att utnyttjas. Utveckla vattnet norrut.
- Bebyggelse är beroende av grönsstruktur, förskolor, VA, livsmedelsbutik/närbutik.
- När nya områden exploateras finns det tankar om handel och närbutik när bebyggelse uppstår utanför centrumkärnan.
- Cykelstråk i samband med ny bebyggelse till centrum.
- Industri är en ständig fråga var det ska placeras. Få områden är lämpliga för placering av industrier. Svårigheter när tunga fordon påverkar bostadsområden, vägar och framför allt bron i Sunne.
- Beredskap för utveckling av hotellverksamhet. Selma-hotellet har försvunnit.
- Utveckling av verksamheter får inte ske på bekostnad av annan bebyggelse. Exempelvis att planlägga för hotell men bygga bostäder.
- Diskussion om att bebygga eller bevara all jordbruksmark.
- Diskussion om hur stor tätorten är. Fastighetsstrateg anser att de primära funktionerna är de viktigaste. De olika funktionerna ska bestämma hur stor tätorten är. Behovet av funktionerna ska styra hur stor tätorten är istället för en geografisk linje.
- Fler och fler lokaler för handel står tomma med anledning av näthandel.
- Tankar om att det ska gå enkelt och smidigt att resa mellan kommuner. Sunne kommun är en del av Karlstads arbetsmarknad. Viktigt att kunna resa enkelt och smidigt.
- Påverkan av större etableringar - ex Climate-arena.

- Utvecklingen av Sunne FÖP ska ske genom mjuka utvecklingar istället för hårda.
- Beakta i FÖP:en att värna och bevara Sunnes kulturmiljö. Kulturmiljöprogrammet från 1989 är gammalt men utrymme finns inte att ta fram ett nytt kulturmiljöprogram inför FÖP.

Referensgruppsmöte risk, säkerhet och sårbarhet

2020-10-08

Närvarande: Projektledare, räddningschef, stf. räddningschef

Diskussioner

- Största utmaningen är Sundsbron. Svårt när det är tung och mycket trafik. Svårt med att säkerhetsställa uttryckningen. Norra bron är börjar bli väldigt viktig.
- Etableringar på östrasidan påverkar mycket kring tillgängligheten till resurserna, som många arbetar på västrasidan.
- Ser fara kring trafiken längs Storgatan när det är tung trafik.
- Händer det något på bron kanske man inte får ut styrkor för att de inte kan passera bron.
- Kommer komma behov av ny brandstation. Placering blir viktigt eftersom det ska vara tillgängligt för styrkan.
- Brandposter finns men inte enligt framtagna standard från ca 1970-tal. Ny brandpost finns Torvnäs. Enligt standarden pekas för många brandposter ut. Någon mer brandpost kan vara bra att få med.
- Vilka hus behöver man stegbil till? Ska det byggas höga hus kanske man behöver inskaffa en stegbil. I dagsläget finns inga hus som fyller dessa krav. 4-8 våningar är gränsen för när du behöver höjdutrustning. Över dessa våningar behövs det mer utrustning.
- Kan lösa enskilda höga byggnationer via bra planerade byggnader så att stegbil eller liknande inte behövs.
- Viktiga aspekter: Få bort tunga trafiken i centrum - viktigt för inryckning, höjdutrustning, brandposter
- Klimatanpassning: Börjar jobba med hållbart, miljöfrågor är aktuella men jobbar inte så systematiskt med det just nu.
- Översämningsytor: finns vissa punkter som är känsliga men finns alternativa vägar.
- Flygkrascher sker bakom och framför flygbanan. Bra att undvika om möjligt bygga kring flygbanan.
- Vid etablering av industrimark – Bäckebron kan vara attraktivt för det. Dock finns det inga utryckningsresurser den delen av kommunen.
- Företag som innehar många resurser, behöver hållas inom tätorten för att kunna ha 5 minuter till brandstationen.
- Få bort farliga industrier från tätorten. Påverkas dock mycket av stora kostnader.
- Attraktivt med bostäder nordöst om centrum, Fryken nära.
- Norra Bron står högt upp på önskelistan för räddningstjänsten.

- Climate arena – Vad kommer det betyda för räddningstjänsten samt hur påverkar det resten av bebyggelsen?
- Järnvägens utveckling - Går inte att utesluta att tågen kommer gå på andra drivmedel, som el. Ökad tung trafik på banan också.
- Har vi planerat in för elbilar? Svårt att släcka elbilsbränder så inte önskvärt att ha dom inomhus i garage eller underjord.

Referensgruppsmöte Kommunikation & digital

2020-10-19

Närvarande: Projektledare, praktikant, kommunikatör, GIS-ingenjör.

Diskussioner

- Kommunikatören berättar om lättåtkomlig information på internet och även på biblioteket. Om 10 år kanske det finns något annat sätt att informera.
- Infrastrukturen ska fungera med goda uppkopplingsmöjligheter
- Sunne kommun ska ligga med i tiden angående pedagogisk information. (skyltar och tekniska skärmar med information.
- Information om Holmby återvinningsstation. Exempelvis hur många bilar som återvinner i realtid eller hur mycket skräp som slängs. Realtiden kan ge en uppskattning hur full återvinningsstationen är.
- Fler allmänna/Gratis WIFI i Sunne kommun
- Sunne har förhållandevis bra shopping med bra stråk och kafé.
- Primärkarta i 3d-version. Webbkarta som ska fungera som plattform för dialog med felanmälningar och presentation av detaljplaner.
- Det behövs en webbkarta som ”hänger med i tiden” för att Sunne ska vara i framkant. Det finns information på webbkartan men är svår att hitta i och står ofta fel kontaktuppgifter samt fel information.
- Alla digitala tjänster bör vara nyskapande. Det kan dock vara svårt att förutse hur information ska nå ut till allmänheten i framtiden inom 10 år.
- Säffle kommun har en hemsida som kan vara ett föregående exempel i ett nyskapande tänk för att nå ut till allmänheten.
- Hemsidan över Sunne kommun behöver vara anpassad för de kommande 10 åren.
- Det kommer vara viktigt att ha ett trevligt centrum som bevaras. Det kommer att behövas göra satsningar på centrum för ett trevligt centrum.
- Mycket tomma lokaler i Sunne som behöver fyllas för ett mer livligare Sunne.
- Teaterorget ses som den centrala platsen i Sunne.
- Torghandeln är viktigt för Sunne.
- För ett livligt torg behöver det vara liv där även kvällstid och inte bara under dagtid.
- Det är viktigt att hålla kvar småskaligheten i Sunne. Sunne ska hålla kvar närheten och småskaligheten och inte bepröva att bli storstad.

- När de byggde ut 2 hotell på 80-talet drog de till sig mycket människor till Sunne. Sunne ska tro på besöksnäringen och utöka den i framtiden.
- Småskaliga butiker för turism.
- Kolsnäs Camping är en viktig besöksnäring som ska bevaras och värna.

Referensgruppsmöte Kommunikation & Näringsliv

2020-10-27

Närvarande: Projektledare, Kommunikationsstrateg, Företagscoach och projektledare, EU-samordnare och näringslivsutvecklare, Praktikant

Diskussioner

- LED-möten (Företagsservice). Det behöver finnas en bättre kommunikation i Sunne under möten om vem som ska göra vad.
- Näringslivsmötena är väldigt viktiga där alla kan mötas och kan påverka.
- Näringslivsplanen är viktig.
- Det behöver bli tydligare hur kommunen arbetar med kommunikation. Om invånare ställer frågor till kommunen eller behöver hjälp ska det finnas en tydlig plan för att effektivisera processen.
- Invånare vet inte exempelvis hur lång tid ett bygglov kan ta. Den långa processen måste bli tydligare. Om det tar lång tid för kommunen kan det ibland betyda att invånare struntar i bygglovet. Det måste bli en tydligare kommunikation och informativ dialog mellan parter.
- Företagsstöd(hjälp). Man tittar ofta var företaget är lokaliserat för att få hjälp och stöd. Är företaget beläget på landsbygden får de mer hjälp jämfört med om företaget hade varit beläget i tätorten.
- Diskussion om tätortens storlek. Cykelvägar ska binda ihop områden. FÖPens storlek kan påverka både negativt och positivt. Genom att zooma in allt för mycket glömmar man bort områden som angränsar till tätorten. Zoomar man istället ut för mycket fokuserar man delvis på områden som inte tillhör den ”tätorten”.
- Norra bron. Samverkan i processen är viktigt. Med den norra bron blir tillgängligheten bättre. Det stärker företagen i Brårud.
- Utveckling av industrier är viktigt för Sunnes utveckling.
- Utveckla något som gör att ungdomar stannar kvar i Sunne. Alla högstadielklasser har sagt att det inte finns mötesplatser för ungdomar. Sunne behöver hitta mötesplatser för ungdomar mellan 15-20 år.
- Upprätta ett nytt ställe som cafe oasen eller megafonen.
- Mötesplatserna ska vara välkomnande men upplevs inte alltid så välkomnande, då det ofta är samma ungdomar som hänger på dessa mötesplatser vilket gör att en del ungdomar inte vill gå dit.
- Kommunen satsar inte på ungdomar vilket är tråkigt då de ofta flyttar ifrån när ingenting erbjuds i kommunen.
- Förslag till en ny central billig butik eller matställe. En butik som säljer billiga produkter.
- Om 20 år är kommunen starkare inom turismnäringen. Satsningar på Selma Lagerlöf ska göras i Sunne.

- Förr visste ingen var Sunne låg geografiskt. Idag vet människor i Sverige om var Sunne ligger geografiskt. Om 20 ska Sunne vara känt över hela Sverige förhoppningsvis.
- Sunne måste få in mer turism och besöksnäring för att stärka Sunne.
- Stora etableringar i Sunne kan göra att människor flyttar hit i ett långsiktigt perspektiv.
- De största etableringarna ligger utanför Sunne tätort vilket skapar problem för människor som tar sig hit utan bil. Hur ska kommunen lösa dessa svårigheter utan någon betydande kollektivtrafik?
- Vattenområden ska tas vara på i framtiden.
- Delar av Sunne tätort ser inte bra ut visuellt. Orten kan uppfattas som tråkig och icke inbjudande. Det borde rustas upp för att skapa attraktion.
- Många platser som Sunnes invånare är stolta över, glöms ofta bort. Det är viktigt att värna om platser i Sunne.
- Bilar i centrum känns inte modernt. Bygga om Sunne centrum till gågator.
- Parkeringsfrågor. Många invånare klagar på att det inte finns parkeringsplatser i centrum. Det finns dock parkeringsplatser om man är beredd att parkera bilen lite längre bort.

Referensgruppsmöte Vård och omsorg

2020-11-05

Närvarande: Projektledare, Praktikant, Enhetschef vård och omsorg, Enhetschef vård och omsorg
Verksamhetschef individstöd

Diskussioner

- Komplicerat med lokaler för hemtjänsten, finns de inga lokaler för hemtjänstpersonal skapar det problem inom enheten vård och omsorg.
- Nybyggda lägenheter i Sunne centrum ska vara tillgängliga och hiss installerat
- Målgruppen 80+ ökar, se över behov i framtiden för olika åldrar.
- Inplanerade stråk och parkbänkar längs med vägen är viktigt för de äldre.
- Det kommer många unga till Sunne centrum med behov som påminner om arbetet som hemtjänsten utför.
- Mindre lägenheter med rimligt pris.
- Placera olika lägenheter med olika prisklasser i samma hus. Blandad bebyggelse ska bidra till att motverka socioekonomiska skillnader.
- Kommer de äldre närmare centrum klarar man enklare uppgifter som exempelvis att handla mat.
- Värna om gröna områden, de äldre behöver komma ut.
- Möjliggöra för lekplatser. Det ökar möjligheten att komma ut för fler målgrupper. Även de äldre.
- Möjliggöra för rastgårdar i Sunne kommun. Det skapar mötesplatser även för de äldre med hund.

- LSS arbetar nära till näringslivet. Handel i form av matbutiker och annan typ av affärer och butiker.
- Skola, vårdcentralen arbetar nära vård och omsorg
- Vård och omsorg är en arbetsplats med mycket logistik.
- Hemtjänsten arbetar mycket med trafik och park då de leasar bilar.
- Transportfrågan, Cykeln ska användas mer. Det finns inget behov av bilar vid allegården.
- Om 20 år ska Sunne inneha ett attraktivt centrum, gång och cykelvägar, skola lokalt, det ska finnas möjlighet att till hemtjänst, ungdomar ska kunna flytta hemifrån. Möjlighet till människor med funktionshinder. Ett centrum med mycket aktivitet.
- Dagens människor blir allt äldre och mer piggare. Om 20 år kanske det finns senior”jobb”.
- Tänk på kyrkbyarna. Även om människor bor i en kyrkby ska det kännas som att de tillhör Sunne kommun. Levande landsbygd.
- Digitaliseringen är det nya i Sunne kommun. En blandning av mänskliga möten och möten digitalt
- Viktigt att butiker är kvar i Sunne kommun. Det bör finnas butiker i Sunne centrum för människor som inte är så bekanta med näthandel.
- Om 20 år är industrin viktigt för Sunne kommun där industrin ger arbetstillfällen.
- Invånare ska kunna känna sig trygga både dagtid och nattetid i Sunne kommun.
- Om många äldre flyttar in i Sunne centrum, vill de kanske ha en park där de känner igen sig i.
- Utnyttja sundet, promenad längs med vattnet och där de äldre kan åka på flytbryggor i Fryken. Visa upp den starka sidan av Fryken och dess möjligheter.

Referensgruppsmöte Miljö

2020-11-13

Deltagare: Projektledare, Energi- och miljöingenjör, Miljö- och hälsoskyddsinspektör.

Diskussion

- Att tänka på miljöbalken
- Bostadsområden, avlopp och att det är dimensionerat rätt. Det finns redan nu problem med avloppsreningsverket rörande dimensionering.
- Buller, dricksvatten,
- Resurshushållning, allt möjligt.
- Bostadsområden, om det är kommunalt avlopp, om det ska gå till ett reningsverk som redan nu är över sin kapacitet. Tänkt på den problematiken.
- Förorenad mark. Man är medveten om att det finns. Lokalisering av olika användningar. Gott samarbete mellan enheter inom verksamheten, god dialog.
- VA, FÖP:en ligger ett steg före VA-planen. Som ska involvera dagvatten. I nuläget ligger vi rätt gällande reningsverkets kapacitet, men fler etableringar av industrier och bostäder behöver man se över det. Klarar vi befolkningsökningen?
- Etablering av industri stort behov av vatten till sin verksamhet, kanske inte kommunen kan tillgodose det utan de får fixa det på egen hand. Sånt som ska vara med i en va-plan.
- Vi får inte glömma bort det vi redan har och bevara det som redan finns. Ta tillvara på det som redan finns. Ta tillvara på de grönområden vi redan har. Vattendragen genom tätorten.

- Framtida klimatförändringar, titta ännu mer på skyfall- och översvänningskarteringar. Inte behöva i framtiden stå inför problematiken att bygga tex skyddsvallar för att vi har bebyggelse på "fel" plats.
- Resurshushållning. Energiförsörjningsgraden i kommunen överlag, inte bara Sunne tätort.
- Energi enligt miljöbalken ska förnybara energikällor. Kan man planera in de möjligheterna i FÖP?
- Det vi redan har, viktigt att bevara den kulturmiljö vi har. Småskaligheten. Långgatan, med kullersten och trähusen är ett typexempel.
- Egenförsörjning, jordbruksmarken är en viktig del, att försöka ha kvar jordbruksmarken runt tätorten. Att ha egenförsörjningen kvar i Sverige.
- Generell fråga: Sunne om 20 år: det ska finnas fungerande avloppsrening och de sköts bra och fungerar. Det finns en plan över dimensionering. Bra luftkvalitet i centrum. Mycket fordon. Att ha med begränsad trafik. Buller. Mer bilfritt centrum. Mer möjligheter att resa kollektivt, att ta cykel eller gå, även om man bor på hea eller brårud. Enklare kollektivfordon som kan transportera folk.
- Vid byggnation av bostäder, äldreboende, skolor, bygga flexibelt. När behovet minskar kan man använda byggnaden till annat, för ett mer flexibelt samhälle. Förr byggde man skolor för att vid kris användas som sjukhuslokaler, bl.a.

Minnesanteckningar referensgruppsmöte skola och kultur

2020-11-11

Deltagare Projektledare, Biträdande skolchef, Biträdande rektor, Kulturassistent.

Diskussion

- Håller på att se över grundskolan i tätorten hur vi ska organisera den. Eventuellt ett behov av en förskola till i sunne tätort? Någonstans på leranområdet?
- Barnperspektivet. Överhuvudtaget men också utifrån barnkonventionen.
- Betydligt bättre rörande gc-vägar i och omkring tätorten. Fortfarande en del att önska kring det. Bredd på gator, som inbjuder till att köra fort.
- Transport till och från skolan. En del övergångar. Sträckor där ungdomar rör sig där det känns som olyckssträckor. Vägen till och från skolan. Korsningen vid frycke, hela området ganska osäkert. Se på sträckor ungdomar rör sig på.
- Mycket bilburen ungdom. Torget är deras samlingspunkt. Något för dom, någonstans de kan vara, där de inte är ivägen eller stör. Jättestort behov. Det finns mkt på mejeriängen, men det är upp till 12-13 år. Sen ett glapp upp till 18 år. Någonstans att hänga.
- En plats för de som går på högstadiet och gymnasiet. Det finns ingen plats för dem. Såvida man inte är föreningsaktiv. De önskar någon slags galleria, samlingspunkt.
- Anna jobbar med upptagningsområden runt skolor. Trygg säker skolväg.
- Från bibliotekets synvinkel. Ett visst klientel av ungdomar vill vara här. Lugnt. Sköna stolar. Stora fönster.
- Högstadiet är ett svarthål. Kulturen har hittills inte haft förmåga att satsa på. Efterlyser ett stöd för ungdomarna, visa att de kan vara delaktiga och vad som händer. Aktivera ungdomarna som är här. Ett hängställe.
- Ungdomarna önskar wifi-platser/hotspots på skolan. Hur många platser finns det på Sunne?
- Ska det vara en samlingsplats(även ute) bör det finnas möjlighet till uppkoppling. OCH möjlighet till att ladda (mobiler?).

- Vi är helt beroende av sparbankshallen (frycke) och fotbollsplanen.
- Skolskogen. De möjligheterna för både små och stora barn. Att kunna nå grönområden är viktigt. Utan att behöva korsa allt för tungt trafikerade vägar.
- Tänkt använda ytan vid gamla reningsverket som utomhus läring. Även brårudsmossen, men då måste man passera lysviks-vägen.
- Det kommer vara fler elever på östra skolan än skäggeberg. Idag är det tvärtom. Det kommer bli ett stort skolområde.
- Belysning i tätorten, utifrån ett barnperspektiv och ett tryggt och säkert samhälle. Trygghet är ett svårt begrepp att förhålla sig till. Belysning runt i kring är väldigt viktigt, där finns det lite att önska. På de allmänna platserna tex. Att olika åldrar ska våga/vilja mingla på utekvällar.
- Generell fråga: Viktigt om 20 år: Den småskaliga handeln.
- Jag är ambivalent till den norra bron. Utifrån en trafiksäkerhetssynpunkt och luften är det klart en fördel med ny vägbro. Utifrån ett levande centrum är en ny vägbro negativ. Det finns exempel där man gör förbifarter och centrum dör.
- Flöden för att bevara handeln är mycket viktiga.
- Handel, småbutiker, restauranger. Samlingsplatser.
- Det börjar bli trevligt nere vid sjön.
- Dragare för att ändra flöden.
- Trafiken är inte rolig vissa tidpunkter.
- Bra med mkt nya gång- och cykelvägar. Den mot gylleby och torvnäs. Den mot ingmår.
- Fler elever igen vid östra/fryxellska-området. Förskola på leranområdet/beredskap för det i framtiden.
- Kultur, idag, rent estetiskt. Dels helmia-korset och trafikljuskorsningen. Det finns inget som inbjuder till att svänga in till tätorten. Önskemålet är en utsmyckad rondell. Vår plan framåt är att få ett nytt slagord, vi vill bli en riktigt bra berättarkommun. Det innefattar i princip allt. Vi har en berättartradition. Det känns väldigt logiskt att bygga på det. Rent estetiskt utveckling av tätorten, vi har väldigt fina platser så som mejeriängen och framtida plats där hasses handelsträdgård låg. Den turist som kommer på e45 så ser det inte bra/kul ut. När man ändå är ute på e45, vi borde byta ut den digitala tavlan vid kolsnäs, som t.ex. i Kil. Blomrabatter i slänter som mjukar upp det.
- Trafikljuskorsningen ser inte kul ut/fin ut. Den stora asfalteringen där, måste det vara asfalterat? Varför inte plantera gräs och blomrabatter för att mjuka upp lite. Byggnaderna lämnar att önska.
- Vi kommer att jobba med är berättartraditioner och berättarkommun, sagolika. Det måste synas redan när man kommer in. (Gestaltning av tätorten viktigt, reds. Anm.)
- Mycket grönt, mycket flaneringsmöjligheter för människor.
- Ungdomarna högstadie/gymnasiet har hamnat på efterkälken. Värmlandsbankshuset, där det var bank förut. Magasinet låg tomt ett tag. Det finns tomma lokaler lämpliga. Tomt vid teaterorget. Ungdomar vill vara centralt.
- Kultur och näringslivsenhet. Det finns många områden där vi kan samarbeta. En bra matchning att sätta ihop kultur och näringsliv med facit i hand. Våra verksamheter är beroende av de stora aktörerna, rottneros, mårbacka, mm. Sen finns det hundratals mindre aktörer i kommunen som sysslar med kultur, vi ska utnyttja det, så att det bubblar av kultur. Jag tror att vi med den plan vi har framåt att vi blir en stor faktor i denna berättarkommun.

- Involverade i varann allihopa på ett eller annat sätt.
- Få till en stationär scen, på mejeriängen (bakom eurasia) eller "hasses". Där det går att anordna saker. Som kan användas av många.
- Det går att göra mkt med små medel.

Utskott och nämnder, synpunkter

Att informera om framtagandet av en ny fördjupad översiktsplan samt att ge deltagarna på mötena möjlighet att lämna synpunkter redan nu. Politikerna i respektive utskott/nämnd ombads att tala i sin roll de innehar där. Det blir andra forum där de kan lämna synpunkter i alla övriga aspekter.

Miljö- och byggnadsnämnden, Kommunstyrelsens Allmänna utskott, Bildningsutskottet och Socialutskottet.

Referensgruppsmöte MBN

2020-10-12

- Sandra och Mikael berättar kortfattat vad en FÖP är, vad den är till för och hur processen ser ut. Insamling av synpunkter från flera olika perspektiv osv.
 - Områden för enbostadshus exempelvis solbacka. Var är nästa område att exploatera?
 - VA måste följa planeringen. Det är ingen ide att planera för bostäder där VA inte kan koppla på vatten.
 - Nya bron är avgörande för industrin. Trafikomläggning.
 - Behov av service på andra platser än vad Sunne har nu.
 - Behovet av att kunna ta sig till platser utan bil när Sunne expanderar och blir större.
 - Verksamheter är av behov av varandra. Centrumbebyggelse, handel.
 - Svårt att expandera eftersom Sunne har mycket kringliggande jordbruksmark. När expandering sker blir det ofta på åkermark. Förslag att expandera mellan gamla sågverket är och norra bron. Det finns även yta mellan fryken och torvnäs.
 - Försöka utveckla områdena där det är attraktiva boenden.
 - När Sunne expanderar blir det längre avstånd till centrum.
 - Det finns detaljplaner som försvårar och inte ger så mycket utrymme till ny bebyggelse. Detta blir problem i framtiden.
 - Den gamla FÖPen ställer till problem i dagens planering eftersom att den är 11 år gammal. Det blir stora kostnader i framtiden.
 - Utredda hur stort planområdet ska vara.
 - Trafiken orsakar luftföroreningar i centrum. Problemet beror på industriernas placering i första hand.
 - Önskemål om förtätning.
 - Använda ytorna på ett bättre sätt än vad det gör idag. Använda ytorna på rätt sätt.
 - Handeln på storgatan = ny placering.
- Om 10 år**
- Om 10 år ska centrumhandeln vara levande. Sunnes handel ska konkurrera med Karlstad. Hur ska Sunne konkurrera ut Torsby och Karlstad om 10 år?
 - Om 10 år är parkering en viktig fråga.
 - Turism om 10 år, kopplas samman med handeln.
 - Öster om maggeby, skogsmark kan eventuellt bebyggas.

Referensgruppsmöte Allmänna utskottet

2020-11-18

Synpunkter/inspel:

- Viktigt att vi får in tydliga boendeområden och etableringsmark.
- Extremt stort behov av norra_bro-alternativet.
- Handelsstrategi, besöksnäringstrategi viktiga
- Parkeringsfrågor helhetsperspektiv där. Viktigt med en god dialog där. Olika synpunkter kommer fram.
- Viktigt att få in så mycket inspel från allmänheten och företagare.

Referensgruppsmöte Bildningsutskottet

2020-11-16

- Inga synpunkter. Reds. Anm. Politikerna framförde att de har ett förtroende att verksamheternas behov framkom i referensgruppsmötet där representanter från skolverksamheten medverkade.

Referensgruppsmöte Socialutskottet

2020-11-17

- Ny lokal för daglig sysselsättning.

Kommunala råd, synpunkter

Sunne kommun har fyra olika rådgivande grupper. Det lokala rådet för trygghet, tillgänglighetsråd, näringslivsråd och pensionärråd.

Lokala rådet för trygghet

2020-11-05

Diskussioner:

- Viktigt att ha med brottsförebyggande åtgärder i FÖP:en exempelvis upplysta gator med god tillgänglighet. Viktigt att ha med det i beaktande redan vid planeringen
- Tillgänglighetsvarndring för äldre människor som vill röra sig i Sunne centrum. Mikael har beaktat stråk i FÖP:en där människor ska kunna röra sig i tätorten. Redovisning av stråk kommer att ske.
- Viktigt med barnperspektivet. Eftersom att det är lag krävs det att barnperspektivet beaktas även i FÖP:en
- Barnens perspektiv och tänka brottsförebyggande i FÖP:en
- När man planerar för skolor är det viktigt med bostäder i anslutning till skolorna.

Näringslivsrådet

2020-10-09

- Lång tidshorisont – bra
- Översyn av området
- Användningen av Hasses handelsträdgård
- (norra?) bron är viktig
- Handeln finns kvar i centrum. En kärna som är mysig. Levande handel.

- Gång- och cykelvägar (stråk)
- Förtätning. Boende på nära håll. Byggnation/förtätning.
- Sunne kan nyttja vattnet mycket mer.
- Viktigt med handeln i centrum. Att beslut som tas stärker handeln. Stor konkurrens från köpcenter i regionen och näthandeln. Att tänka på detta. Göra snyggt i centrum. Lätt att parkera, att det finns parkeringsplatser.
- Entréen till Sunne. Att tydliggöra entréen till Sunne från E45. Göra det mer attraktivt och skapa intresse för förtätning.

Tillgänglighetsråd

2020-10-22

Diskussioner:

- I allt Sunne kommun gör ska universell utformning gälla. Det ska finnas på pappret att universell utformning gäller. Det är inte självklart för alla att universell utformning gäller och det måste Sunne kommun bli bättre på. Efter att universell utformning gäller överallt kan man gå ner på detaljnivå.
- Det är svårt i en översiktsplan att ge åsikter om generella större områden. Det är främst på detaljnivå det rör funktionshindrade.
- Centralt i Sunne är det bra där exempelvis personal i butiker ger service och hjälper de funktionshindrade. Det gör Sunne bra. Köpcentrum har inte kapacitet eller ambition att vara behjälplig på samma sätt som Sunne har.
- Första intrycket av infarten och vid trafikljuset till Sunne är sunkigt och ger Sunne ett dåligt första intryck. När man senare passerar in mot centrum blir det väldigt fint och vackert. Gör något åt infarten som visar att Sunne faktiskt är en fin ort.

Pensionärsrådet

Tyvärr kunde vi inte få till ett möte under hösten på grund av rådande omständigheter. Möjligheten till att lämna synpunkter finns fortfarande under samråd och granskning.

Elevråd, synpunkter

Syftet var att samla in synpunkter från de yngre målgrupperna.

Referensgruppsmöte Elevråd Fryxsellska skolan

2020-10-16

Diskussion

- Värdesätter: gratis Wifi, bra utbud i butiker, bra mat och godisaffärer, Sunne vattenland.
- Saknar: Badhus, större fotbollshall, bra ställe för ungdomar att "hänga", kvällsöppna affärer, Snabbkassor, självbetjäning, fler papperskorgar, bättre restauranger, Norra bron.
- 10 år: bevara gamla byggnader, snabbmatställen barer krogar, bevara vattenlandet, köpcenter, användning av icke-fossila bränslen, bra friluftsliv.
- Önskar att man satsar mer på ungdomarna, bevara gamla byggnader, snabbmatskedjor, spelhall med servering,

- Svårt med ställen med ”hänga” på kvällar, helger och dagar. ”Mötesplatser”.
- Stråk för de med EPA-traktorer, stora torget har varit en samlingsplats för de med EPA, vad finns det för nya platser för detta när nya ICA byggs?
- Kollektivtrafiken- jobbigt med få bussar och inga många alternativ till det. Deras busskort räcker inte ens till Kil. Mycket positivt med kort som sträckte sig över hela Värmland. Busskort till alla ungdomar inom en viss ålder för att kunna träffa sina vänner på landet. Mer fördelar med att kunna åka buss – billigare och smidigare idag att få skjuts eller åka EPA.
- Hur kan man locka ungdomar att gå på skola i Sunne? Satsa mer på gymnasieskolorna.
- Norra Bron – inte all tung trafik i Sunne, svårt att ta sig fram, även för de gående – speciellt vid klockan 16 på dagen.
- Anteckningar från elevrådet:

-Vad har Sunne tätort idag som ni värdesätter? Gratis WiFi, bra utbud i butiker, det är mysigt, bra mat- och godisaffärer, Sunne vattenland och biblioteket

-Är det något ni saknar? Gratis WiFi på skolan, snabbmatskedjor som max eller mcdonalds, trampolinpark/ hopptorn, ett badhus, dollarstore, klädfaffärer, affärer med snacks, godis och läsk, busskort som gäller dygnet runt i hela Värmland, sommarbusskorterna funkade väldigt bra, en större fotbollshall, nattöppen snabbmatskedja/ eller ställe som ungdomar kan hänga på sent och på dagen, den norra bron

-Är det något som ni tycker det behövs mer av? Mer snabbkassor/Självbetjäning, papperskorgar, bättre restauranger

-Om tio år vad tror ni är viktigt för Sunne tätort? Att bevara gamla byggnader, öppna snabbmatsställen/barer/krogar/uteställen, att vattenlandet finns kvar, att det öppnas någon hotellkedja t ex Scandic, att Sunnegrillen finns kvar, köpcenter, användning av icke fossila bränslen

-Om tjugo år vad vill ni ska vara Sunne tätorts bästa egenskap? Det breda utbudet av kultur, utbudet av billig bensin och diesel, ett bra friluftsliv

-Något mer ni kommer att tänka på?

Ska en nya Ica byggas och vad ska då hända med den gamla Icabyggnaden? Satsa mer på roliga aktiviteter och temadagar för gymnasium för att fler ska vilja gå kvar i Sunne och inte flytta iväg till Karlstad.